

RINDALSHOLT PER-ARNE

ERLEND S V 21
OSLO 6

Returadresser:
Norsk Sjakkblad,
Boks 9149 Vaterland,
OSLO 1.

spill sjakk
lærerveiledning

1

Kr 25,00

Kr 36,00

spill sjakk

ØYSTEIN BREKKE

«... for bruk i undervisningen er den uten konkurranse.
Hermed er boka anbefalt, ikke bare for undervisning i valgfag på ungdomstrinnet, men selvsagt også i lag, klubber, institusjoner osv. – og for den enkelte som har lyst til å lære sjakk.»

skriver bl.a. Kjell Vålerhaugen
i Skoleforum nr. 14/81.

NKS-Forlaget

SJAKKVENNER!

Sjakk litteratur – såvel for begynneren som for mesteren finner du i vår spesialavdeling på Blindern. Stadig noe nytt. Engelsk, tysk og skandinavisk.

Universitets bokhandelen

Postboks 307 Blindern, Oslo 3. Tlf. (02) 45 50 55

Nr. 8 oktober 1981

NORSK SJAKKBLAD

Leif Øgaard (t.v.) vant Gausdalturneringen og sørget samtidig for det første norske napp i stormestertittelen. Harry Kasparov (t.h.) var den suverene forgrunnsfiguren under VM for ungdomslag i Østerrike. Norsk Sjakkblad har intervjuet den nye superstjernen.

ISSN 0332-9771

stormesternapp til dags dato. For en gangs skyld klaffet det slik at stormesternapp var teoretisk mulig og formen samtidig inne. Både kravet om 2401 i ratinggjennomsnitt (2403,5) og tre stormestere ble oppfylt. At den unge sveitseren Krähenbühl offisielt var uratet kommer som en liten formell feil, men uten at den kan få konsekvenser. Sveitseren er slett ingen kasteball: Tok FIDE-Mester-napp i København i juni og startet opp med 4-strike på Gausdal (men sprakk).

Tittelambisjoner

På sett og vis var det paradokslagt at Øgaard slo til akkurat nå. På 70-tallet var han vår jevneste toppspiller og et av de få hjemlige budene på stormestertittelen. Ambisjonene var også klare nok, og i 1977 valgte han å kutte ut universitetsstudiene og i stedet arbeide med sjakk på heltid. Mange regnet med at stormestertittelen da ville være innen rekkevidde. Så skjedde nesten det motsatte. Leifs resultater er riktignok alltid gode. Hans fine posisjonelle blikk og solide kunnskaper vil forhindre "katastrofer" selv om formen skulle være aldrig så dårlig. Øgaards resultater i tida som sjakk-proff var litt skuffende i den grad en ikke kunne lese av noen framgang. Økte kunnskaper og bedre innsikt ble trolig oppspist av en viss grad av forventninger og prestasjonspress, dessuten engrelse over mangelen på kvalifiserende turneringer.

Spill uten press

Før Bærumsgjubileumsturneringen i fjor var Øgaard på plass i fast jobb og hadde kuttet ut de klare stormesterambisjonene. Uten å vise noe av sitt mest korrekte spill, kom han likevel nærmere et stormesternapp enn noen gang. Han "bare spilte". Sist vinter var Leif til en forandring helt sjakkpassiv. Derimot giftet han seg på vårparten og slang deretter med i NM-finalen for lag - igjen uten å overbevise "spillemessig". Men 4½ av 5 på førstebord var heller ikke å forakte. Og nå altstå stormesternapp. Misforstå ikke: Denne gang var også "spillet" temmelig bra. Leif viste å kombinere sitt sunne og fine spill med en passe "la-det-stå-til"-holdning i kritiske øyeblikk.

Leif Øgaard, her i aksjon i Molde -79.

Noen uker etter turneringen hadde vi Leif på træden:

- Gratulerer med seieren og stormesternapp. Du spiller visst bedre enn noen gang?
- Det vet jeg ikke, men jeg har i alle fall mer spillelyst. Og det teller kanskje mer enn å spille "feilfritt". Jeg har funnet ut at en kan tillate seg litt, for de gjør feil de andre også.
- Tapet mot Heikki var en strek i regningen?
- Det var kanskje det som skulle til. Det førte til at jeg våknet, og mot Schüssler spilte jeg bra. Etter partiet mot Rantanen var jeg fornøyd og regnet med å ha sjansen igjen.
- Til stormesternapp?
- Det tenkte jeg ikke så mye på. Mot Forintos i siste runde tenkte jeg egentlig å tilby remis for å sikre delt førsteplass. Men så spilte han heldigvis litt dårlig.
- Men stormesternappet gir blod på tann?
- Jeg satser ikke spesielt hardt på tittelen. Det blir ikke så mye spilling som før. Men det er artig å ha noe å gå inn for.

Sier Leif Øgaard (29), som har fem år på seg til å fullføre stormestertittelen (minimum 15 partier til). Etter Gausdal er forøvrig den nasjonale ratingen hans oppe i 2509 og den internasjonale ca. 2490. Øgaard regner det å passere 2500 internasjonalt som et pent mål i seg selv.

STORMESTERNAPPET - trekk for trekk

Et norsk stormesterresultat er ikke daglig kost, og la oss for en gangs skyld få glede oss over hele løpet. To av partiene har Øgaard selv kommentert. Han har også gitt korte kommentarer til de kritiske øyeblikkene i de øvrige.

1. RUNDE

Hvit: Leif Øgaard
Svart: GM Heikki Westerinen, Finland
DRONNINGGAMBIT (Meraner)

Et feilskjær i starten. Leif og Heikki slår hverandre omtrønt annenhver gang. Nå gav en overseelse svart avgjørende vann på mølla.

1 d4 d5 2 c4 c6 3 Sf3 Sf6 4 Sc3 e6 5 e3 Sbd7 6 Ld3 dxc4 7 Lxc4 b5 8 Ld3 a6 9 e4 c5 10 d5 c4 11 dxe6 fxe6 12 Lc2 Lb7 13 0-0 Dc7 14 De2 0-0-0 15 e5 Sd5 16 a4 b4 17 Se4 Sxe5 18 Sxe5 Dxe5 19 Dxc4+ Kb8 20 f4 Dh5

men svart har uansett løst åpningsproblemet og vel så det. 14 - cxd5 15 exd5 Lf5 16 Tf6 Dd7 17 f4 exf4 18 Sxf4 Sc5 19 h3 h6 20 Kh2 Le4 21 Sxe5 Sfxe4 22 Dd4 Df5

23 Lxe4 Sxe4 24 Te2 Sg5 25 Df2 Te4 26 Tae1 Tae8 27 Txe4 Txe4 28 Txe4 Dxe4 29 De2 Dd4 30 Kg2 Se4 31 h4 g6 32 Kf3 Sd2+ 33 Kg2 Se4 34 Kf3 Sc5 35 De3 Df6 36 Kg2 Db2+ 37 Kh3 Dbl 38 De8+? En uehdig sjakk i tidsnøden. Dronninga fjernes avgjørende fra forsvarer. 38 - Kg7 39 De7 Dh1+ 40 Kg4 K5+ 41 Sxh5+ gxh5+ 42 Kxh5 Df3+ 0 - 1

21 Sg5? Nødvendig var 21 Ld1 med planen Lf3. 21 - Tc8 22 De4 Sf6 En interessant mulighet er også 22 - Se3?! 23 De5+ Ka8 24 Ld1 Sg4 25 Lxg4 I diagramstillingen overså Leif at 25 h3? nå strander på 25 - Lc5+ 26 Kh1 Sf2+. 25 - Dxg4 26 Tf2 Dd1+ 27 Tfl Lc5+ 28 Le3 Dd2 28 - Dd5! vinner mer direkte. 29 Lf2 Thd8 30 h3 Ld4 31 Dxe6 Te8 32 Dg4 Te2 33 Sf3 Txf2 34 Dxc8+ Lxc8 35 Sxd2 Txd2+ 36 Kh1 Lb7 37 Tfd1 Txq2 0 - 1

2. RUNDE

Hvit: IM Harry Schüssler, Sverige
Svart: Leif Øgaard

BOGOINDISK

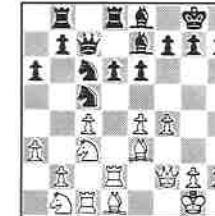
Nydelig strategisk spill á la Capablanca/Øgaard. Også Schüssler er sterkt i faget, men blir her presset over på defensiven.

1 d4 Sf6 2 Sf3 e6 3 c4 Lb4+ 4 Ld2 De7 5 g3 0-0 6 Lg2 Lxd2+ 7 Dxd2 d6 8 Sc3 e5 9 0-0 Te8 10 e4 Lg4 11 d5 a5 12 Sel Sa6 13 Sd3 c6 14 b3?! Litt passivt,

3. RUNDE
Hvit: IM James Plaskett, England
Svart: Leif Øgaard
SICILIANSK

Et realt bikkjeslagsmål, der det ifølge Leif bare var å kaste seg ut i komplikasjonene.

1 e4 c5 2 Sf3 e6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sc6 5 Sb5 d6 6 c4 Sf6 7 Sfc3 a6 8 Sa3 Le7 9 Le2 0-0 10 0-0 Da5 11 Le3 Td8 12 Del Ld7 13 f4 Le8 14 Df2 Sd7 15 Tac1 Sc5 16 Tfd1 Tab8 17 Td2 Sb4 18 Sab1 Sc6 19 a3 Dc7 20 Ld1

20 - Sa5 21 b4 Scb3 22 Lb6 Dxc4 23

T1c2 Sxd2 24 Sxd2 Dd3 25 bxa5 Lf6 26
 Lxd8 Ld4 27 Lb6 Lxf2+ 28 Kxf2 Tc8 29
 Sdb1 Lb5 30 Td2 Df1+ 31 Ke3 De1+ 32
 Le2 Lxe2 33 Txe2 Txc3+ 34 Sxc3 Dxc3+
 35 Kf2 h5 36 Te3 Dd2+ 37 Kf3 d5 38
 exd5 exd5 39 Te8+ Kh7 40 Te5 Dd1+ 41
 Kf2 f6 42 Te2 d4 43 Ta2 Dc1 44 Te2
 Dxf4+ 0 - 1

4. RUNDE

Hvit: Leif Øgaard
 Svart: GM Yrjö Rantanen, Finland
 KONGEINDISK

Leif mjølker nok en gang favorittkua si (selv om den nå er blitt stormester). Et utmerket parti.

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 Sf3 0-0 5 e4 d6 6 Le2 c6 7 0-0 Sbd7 8 Le3 e5 9 h3 exd4 10 Lxd4 Te8 11 Dc2 De7 12 Tfel c5 13 Sd5 Dd8 14 Lc3 Sxe4 15 Lxg7 Kxg7 16 Ld3 Se6 17 Dc3 Kg8? Etter 17 - Txel+ 18 Txel Sb6 holder svart muligens balansen. Nå får hvit anledning til en effektiv avslutning. 18 Txe8+ Sxe8 19 Tel Sdf6 20 Se7+ Kg7 21 Sg5 h6

22 Sxf7 Kxf7 23 Lxg6+ Kg7 24 Dg3 Sc7
 25 Lf5+ 1 - 0

5. RUNDE

Hvit: FM David Strauss, USA
 Svart: Leif Øgaard

ENGELSK

1 c4 e5 2 Sc3 Sf6 3 Sf3 Sc6 4 e3 Lb4 5 Dc2 Lxc3? 6 Dxc3 De7 7 d4?! Normalt er 7 a3 a5 8 b3 eller 8 b4? 7 - Se4 8 Dd3 exd4 9 Sxd4 0-0 10 Le2 Db4+ 11 Kf1 De7 12 f3 f5 13 g3 d6 14 Sxc6 bxc6 15 Kg2 Sc5 16 Dc3 f4? Et unødvendig bondesoffer, som gir vekk en fordel. 17 gxf4 Tf6 18 h4 Th6 19 Ld2 Lf5 20 b4 Sd7 21 Le1 Te8 22 Lf2 Tg6+ 23 Kf1 d5 24 Td1 Sf6 25 b5 Sh5 26 Td4 Te6 27 Th2 Df6 28 Dd2

DIAGRAM NESTE SPALTE

28 - c5 29 Txd5 Sxf4 30 exf4 Txe2 31 Dxe2 Txe2 32 Kxe2 Le6 33 Txc5 Dxf4 34 Lg1 Lxc4+ 35 Kf2 Lxa2 36 Kg2 Le6 37 Lf2 Df7 38 Tg5 h6 39 Tg3 Kh7 40 Ld4 g6 41 Th1 Dd7 42

Lxa7 Dxb5 43 Tel Dc4 44 Lf2 Kg7 45 Te5 c6 46 Te4 Dd5 47 Ta4 Kf7 48 Tf4+ Lf5 49 Td4 Db5 50 Td6 Ke7 51 Tgxg6 Lxg6 52 Txg6 c5 53 Txh6 c4 54 Th7+ Ke6 55 Tc7 Db3 56 h5 Db5 57 Tc5 ½ - ½

6. RUNDE

Leif Øgaard kommenterer

Hvit: Leif Øgaard, OSS

Svart: Mats Sjöberg, Sverige

MODERNE BENONI

1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 d5 e6 4 Sc3 exd5 5 cxd5 d6 6 e4 g6 7 h3 Selv om jeg på forhånd var klar over at Benoni fantes på Sjöbergs åpningsrepertoar, så var dette trekket en innskytelse jeg fikk ved brettet. Teksttrekket stiller ikke svart overfor større problemer, men unngår kjente teorivarianter. 7 - Lg7 8 Sf3 0-0 9 Ld3 Poenget i hvits oppstilling er at løperen nå kan settes på det mer aktive feltet d3, og at Nimzo-piruetten Sf3-d2-c4 ikke er hvits hovedplan. 9 - Te8 10 0-0 c4! Et standardtrekk som sikrer svart feltet c5 og terrengfordel. Men situasjonen er ikke så enkel som den ser ut for. Her vurderte jeg lenge 11 Lxc4 Sxe4 12 Sxe4 Txe4 13 Dc2 Te8 14 Lg5 der hvit har utviklingsforsprang, men etter 14 - Dc7 15 Tfel Ld7 har svart ingen problemer. 11 Lc2 b5 Hvis 11 Sbd7, så 12 Lf4 og hvit står godt pga. bedre utvikling og kontroll av det viktige feltet e5. Med teksttrekket kaster ikke svart bort noe tempo i kampen om initiativet. 12 a3 Det fristet ikke å gi bort bort Lc2 i varianten 12 Sxb5 Sxe4 13 Lxe4 Txe4, for etter 14 Sd2 Th4! har svart gode taktiske muligheter. 12 - Sbd7 En solid plan er 12 - a6 Ta7, Tae7. Men teksttrekket er mer ørgjerrig. På f.eks. 13 Lf4 er 13 - Db6 et aktivt svar. 13 Sxb5 A la Kortsjnoj gribber hvit en bonde på bekostning av initiativet. 13 - Sc5 På 13 - Sxe4 følger 14 Lxe4

Txe4 15 Sxd6 14 Sd2! Dekker bonden på e4 og angriper c4. På 14 - La6 svarer derfor hvit enkelt 15 Sc3 og e4 er forsvar. 14 - Scxe4 Prinsippet riktig er 14 - Sfxe4, fordi diagonalen dermed blir fri for Lg7. Men her prioritiserer svart høyere å ha en springer på f6 som angriper d5. 15 Sxc4 Lb7 på 15 - La6 16 a4 Tb8, er 17 Se3 et godt trekk. F.eks. 17 - Da5 18 Ta3. 16 Se3! Et tilsynelatende passivt trekk. Trekk som 16 Lf4 og 16 Lxe4 fører til tak-tisk komplisert spill der svart har gode motsjanser. Teksttrekket dekker viktige felter og unngår avbytter som åpner linjer og diagonaler for svart. 16 - Db6?? Bedre var 16 - Da5!. Hvis da 17 a4 a6 18 b4 (18 Sa3 Sxd5), så 18 - Dd8 19 Sa3 (eller 19 Sd4) 19 - Sxd5. Bedre var derfor 16 - Da5 17 La4! og nå a) 17 - a6 18 Sd4 med ideen Lxe8 & Sc6. b) 17 - Sxd5? 18 Sxd5 Lxd5 19 Dxd5 Dxa4 20 Sc7 og vinner. c) 17 - Tec8 18 f3 Sg3 19 Tf2± d) 17 - Te7! er uklart. 17 a4 Tac8 Hvis 17 - a6, så 18 Sa3 (Sc4) 18 Ta3! Et sterkt konsolideringstrekk. 18 - Dc5 19 Sc3 Stillingen er konsolidert og merbonden sikrer hvit klar fordel. 19 - Da5 Svart er i ferd med å miste tråden. 20 b4! Med poenget 20 - Dxb4 21 Sxe4 (Tb3) 20 - Db6 21 a5 Sxc3 22 Txc3 Dd8 23 Lb2?

I tidsnød overser hvit svarts taktiske mulighet. Etter 23 Txc8 hadde hvit en sunn merbonde. 23 - Txc3 24 Lxc3 Sxd5. 25 Sxd5 Lxd5 26 Lxg7 Dg5! Poenget hvit overså. Svart dekker Ld5 med tempo. 27 Dg4 Dxg4 28 hxg4 Kxg7 29 Td1 Hvit har fremdeles en liten fordel pga. majoritet på dronningfløyen, men svart har fått bonden tilbake. 29 - Le4? I tidsnøden finner ikke svart det mest aktive: 29 - Te2. Følgende kritiske muligheter er da aktuelle: a) 29 Txd5 Txc2 30 Txd6 Tc4 med remis. b) 29

Lxg6 Lb3 30 Tbl La2 31 Ld3 Td2 32 Tal Txd3 33 Txa2 Tb3! og svart har store remissjanser. c) 29 La4 Le6 30 Txd6 Te4 og remisen er nært. 30 La4 Td8 31 b5 Lb7 32 Tc1 Tc8 33 Txc8 Lxc8 34 a6! Muligheten til å etablere en fjern fribonde gir hvit klar fordel. 34 - Kf6 35 Lb3 Ke5 Tvgunet pga. trus-selen 36 Ld5 (b6) 36 f4+ Kd4 37 Lxf7 Ld7 Ikke 37 - Lxg4 pga. 38 b6!
 38 b6! axb6 39 a7 Lc6 40 Lg8 (40 g5!) 40 - h6 41 Kf2 Fjerne fribønder gjør at hengpartiet nå er lett vunnet for hvit. 41 - d5 42 Lf7 g5 43 f5 Ke5 44 g3 b5 1-0 pga. 45 Le8!

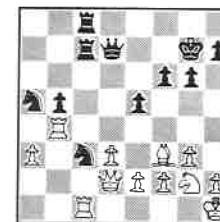
7. RUNDE

Hvit: Gerhard Krähenbühl, Sveits
 Svart: Leif Øgaard

ENGELSK

Leif bukker en bonde, men motstanderen spiller planløst, og svart kommer stadig bedre til hektene.

1 c4 Sf6 2 Sc3 e5 3 Sf3 Sc6 4 g3 d5 5 cxd5 Sxd5 6 Lg2 Sb6 7 0-0 Le7 8 a3 0-0 9 b4 Le6 10 d3 f6 11 Le3 De8 11 - Sd5 var muligens bedre. 12 Se4 Df7 13 Lc5 a5 14 b5 Sa7 15 Tbl a4 16 Dc1 Lb3 17 Lxe7 Dxe7 18 Sc3 c5? 19 bxc6ep Sxc6 20 Sxa4 Sxa4 21 Txb3 Sa5 22 Tb4 Tfc8 23 Dd2 Sc3 24 Sh4 Tc7 25 Kh1 g6 26 Tfc1 Tac8 27 Db2 Dd7 28 Dd2 Kg7 29 Lf3 b5 30 Sg2(?)

30 - e4 31 Lxe4 Sxe4 32 Txc7 Sxf2+ 33 Kg1 Sh3+ 34 Kf1 Txc7 35 Se3 Sc4 0 - 1 Hvit tapte på tid i tapt stilling.

8. RUNDE

Hvit: Leif Øgaard
 Svart: IM Konstanty Kaiszauri, Sverige

NIMZOINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 e5 3 Sc3 Lb4 4 e3 b6 5 Sge2 La6 6 a3 Lxc3+ 7 Sxc3 d5 8 b3 0-0 9 Le2 Sc6 10 a4 Dd7 11 0-0 Tfd8 12 Lb2 dxc4 13 bxc4 Sa5 14 Sb5 c6 15 Sa3 Tac8 16 Dc2 De7 17 Tfd1 c5 18 Sb5 cxd4 19

exd4 Tc6 20 La3 Dd7 21 Da2 Tdc8 22
Tacl h6

23 c5?! Spiller ifølge Øgaard bort en klar fordel. Det hastet ikke. Hvit kunne f.eks. forbedret stillingen først med 23 h3! (luft). 23 - Sd5 24 Lf3 Tb8 25 Tbl Tcc8 26 Lxd5 exd5 27 Sd6 Lc4 28 Dc2 Td8 29 Lb4 Sc6 30 Sxc4 dxc4 31 Dxc4 bxc5 32 Lxc5 Txbl 33 Txbl Sxd4 34 Kf1 Df5 35 Td1 Tc8 36 Dxd4 Txc5 37 h3

9. RUNDE

Leif Øgaard kommenterer

Hvit: GM György Forintos, Ungarn
Svart: Leif Øgaard, OSS
NIMZOINDISK
1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sc3 Lb4 4 Dc2
Forintos favorittrekk mot Nimzoindisk.
4 - 0-0 4 - c5 5 dxc5 0-0 er det vanligste, men tekstrekket er mindre forpliktende. 5 a3 Vinner løperparet på bekostning av utviklingen. 5 - Lxc3 6 Dxc3 b6 7 Lg5 Et viktig trekk som hemmer svart og dermed reduserer svarts aktive muligheter. 7 - Lb7 8 e3 d6
9 f3 Et nødvendig trekk som muliggjør utviklingen av Lf1 og tar kontroll over e4. Ulempen er naturligvis utviklingen, men hvor mye svarts utviklingsforsprang teller i en lukket stilling er ikke klart. 9 - Sbd7 10 Ld3 c5 11 Se2 Tc8! Skaper taktiske motiver mot Dc3 12 0-0 La6 Et trekk Timman benyttet med hell mot Gheorghiu i Malta OL. (Informator 30) 13 b3 Mer solid enn Gheorghius trekk 13 b4. 13 - h6 14 Lh4 d5?! Mer eksakt virker 14 - cxd4 F.eks. 15 exd4 b5! og svart har initiativet eller 15 Dxd4 d5 med bekrevet spill for svart, da 16 cxd5 strander på 16 - e5! som vinner Ld3. 15 Tacl De7 Et slags tempo, da a3 er i faresonen. 16 Db2 dxc4 17 bxc4 På 17 Lxc4 er 17 - b5 18 Ld3 c4! sterkt. 17 - cxd4 18 exd4

18 - e5 Et viktig brudd mot hvits sentrum, og samtidig svarts eneste aktive mulighet. 19 Lf5?! En noe drastisk beslutning. Stillingen er langt fra klar. Å bringe en brikke til med i spillet med 19 Tel, og samtidig skape trusler mot De7, synes for meg å være det logiske. Hvis da 19 - exd4 20 Sxd4 Dc5, så 21 Lf2 med trusselen Sf5, og hvit får et godt offisersspill for sine svakhetter. 19 - Txc4 20 Lxd7 Dxd7 21 Txc4 Lxc4 22 dxe5 Hvis 22 Lxf6 gxf6 23 dxe5, så 23 - Lxe2 24 Dxe2 Dd4+ og svart vinner bonde. 22 - Sd5 Opprinnelig hadde jeg tenkt å spille 22 - Sh5 for å ha d-linjen åpen for dronningen 22 - Sh5 var det sikreste trekket og ville garantert svart minst likt spill. Etter 22 - Sd5 håpet jeg med tiden å kunne sette majoriteten på dronningfløyen igang, men regnet stillingen som noenlunde lik eller noe bedre for svart. Etter partiet ble jeg meget overrasket da Forintos mente at hvit sto noe bedre etter 22 - Sd5. Etter min mening er ungarerens overvurdering av stillingen samt dårlig spill i tidsnøden årsaken til tapet. 23 Tel Tc8 24 Lf2 b5 Sikrere var 24 - Lxe2 25 Dd2 De7?! Gir hvit motsjanser. Best var 25 - Lxe2 26 Sd4 a6 på straks 26 - Dxa3 er 27 Sxb5 ubehagelig. Begge er nå i tidsnød. Forintos spiller allikevel i fortsettelsen u-tilgivelig svakt. 27 h4? Best er 27 Sf5! fulgt av Sd6 med initiativ for bondetapet. Nest best er å dekke a3. 27 - Dxa3 28 Sf5 Dd3! 29 Dxd3 Lxd3 30 Sd6 Tc3 31 Ld4 Tc6 32 g3 b4 33 Td1 Lc2 34 Td2 b3 35 Kf2 a5 36 f4 Sc3 37 Ke3 b2 0-1

De øvrige 18 norske deltagerne kom rimeligvis i skyggen av Øgaard. Den nybakte Norgemesteren Knut Helmers så ut til å mangle noe av gloden. Da er det også desto lettere å bli grosist i remiser. Terje Wibe er stadig ikke i "gammel" brettsjakkform, mens vår fjerde IM i feltet, Arne Gulbrandsen, skuffet kapitalt. Liksom i Oslo i påsken endte han likt med stormester Rantanen. Forrige gang tok de 7 poeng hver, denne gang like mye sammen...

«Asker-mafiaen»

Opploftende var imidlertid juniorenes innsats, det vil stort sett si Asker-juniorenes. 3/4 av Askers gullfirer fra NM for juniorlag var med. Bare Simen, som forberedte avreise til junior-VM, manglet.

Juniormester Jørjan Jansson slo an tonen med tre stolper fra start, inklusive mot stormester Forintos! Fortsettelsen ble mer ned og opp, men 5 poeng var jo utmerket. Espen Agdestein og Berge Østenstad håvet inn mer jevnt og trutt, henholdsvis 5 og 4½. Hvilket lag, også i seniorsammenheng, Asker begynner å få!

Vi skal se et Asker-parti fra 6. runde, som en begeistret klubbformann Thor Johansen vennligst har sendt oss med kommentarer:

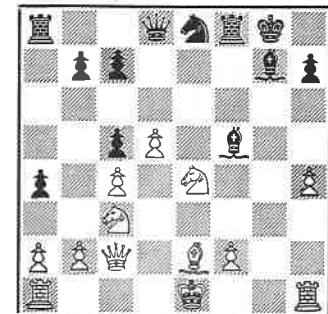
Hvit: IM John Watson, USA

Sort: Espen Agdestein, Asker

KONGEINDISK

1 c4 Sf6 2 Sc3 g6 3 e4 d6 4 d4 Lg7 5 Sf3 0-0 6 h3 En skarp variant. Forhindrer Sg4 og forbereder Le3. Videre planlegger hvit å rokere langt og spille på kongeangrep med g4 osv. 6 - e5 7 d5 a5 8 Le3 Sa6 9 Le2 Sc5 10 Sd2 Samme stilling oppsto i partiet Makagonov - Boleslavskij i 1947. Etter 10 Dc2 får sort godt spill med 10 - Sh5 11 g3 f5 10 - Ld7 Bedre er trolig 10 - Se8, som Boleslavskij valgte. Espens ide er å besvare a3 med a4 uten å tape bonde. 11 g4 Se8 12 h4 Dersom sort etter f.eks. 12 - h6 13 h5 blokkerer kongefløyen med 13 - g5, kan hvit fremdeles rokere kort for derefter å gå til aksjon på dronningfløyen med b3, a3, Tbl og b4. 12 - f5 13 gxf5 gxgf5 14 Dc2 a4! 15 exf5? Bedre er 15 f3 med planen å slå på f5, men etter 15 - c6 er spillet uklart med omtrent like sjanser. Dårlig er 15 0-0-0? pga. 15 - a3

16 b3 Sa6!, f.eks. 17 f3 Sb4 18 Dbl c6 med kraftig angrep for sort. (E.A.) 15 - e4! Spilt etter relativt lang betenkning. Utvilsomt en riktig beslutning. Stillingen roper etter linjeåpninger. 16 Lxc5 dxc5 17 Sdxe4 Lxf5

18 f3 Watson dadlet selv dette trekket etter partiets slutt og foreslo som bedre 18 a3. Sort fortsetter imidlertid med 18 - Sd6 19 f3 De7 20 Ld3 b5! og det er høyst tvilsomt om den hvite stillingen kan forsvares tilfredsstilende. 18 - a3! vil ikke hvit spille a3, så får sort gjøre det! Denne linjeåpning blir straks avgjørende. 19 Ld3 Eller 19 b3 Sd6 20 Ld3 Lxe4 21 fxe4 Df6! 19 - axb2 20 Tbl Hvits dilemma er nå at 20 Dxb2 besvares med 20 - Sd6 21 0-0-0 Lxe4 22 fxe4 Df6! 23 Kc2 Txa2!! 24 Dxa2 Dxc3+ 25 Kbl Tf2!! 26 Dxf2 Dal+ 27 Kc2 Db2 matt! 20 - Ta3 Nå strander 21 Txb2 på 21 - Lxe4 22 Sxe4 Txd3! med officervinst. Men ikke 22 - Lxb2? 23 Dxb2 Txd3 24 Tgl+ Kf7 25 Sg5+ Ke7 26 De5+ Kd7 27 De6 matt! 21 h5 Hvit er opprådd for fornuftige trekk, men gjør et desperat forsøk på motspill. 21 - De7 22 Kd1 sort truet å slå på c3! 22 - Lxe4 23 Sxe4 Txf3 24 Le2 Tfe3 25 Sf2 Tac3 26 Dxb2 Eller 26 Dd2 Txe2 27 Dxe2 Tc1+ 28 Kd2 Tc2+ 26 - Tcd3+ 27 Lxd3 Lxb2 28 Txb2 De5 29 Te2 Efter 29 Txb7 vinner f.eks. 29 - Dg3 lett. 29 - Txe2 30 Lxe2 Sd6 31 Lg4 Sxc4 32 Le6+ Kf8 33 Th4 Se3+ 34 Ke2 Sf5+ 35 Te4 Sg3+ 0-1

Vi venter spent på Espens videre utvikling!

Kommentarer ved Thor Johansen, Asker

Mye mer fra Gausdal kunne fortjent spalteplass. I neste nummer kan vi i alle fall love Stein Sollids brillante seier over Rantanen med hans egne kommentarer. Følg med!

Problemisten

Redaktør: Nils G.G. van Dijk, Åsligrenda 66, 5095 Ulset.

Arsturneringer for 2- og 3-trekkere. Opgaver og løsninger sendes spaltens redaktør.

3155 V.A. Golubenko
1.pr. Problemblad 1979.

Matt i 2 trekk

3156 V.A. Golubenko
1.pr. Tidskr. f. Schack 1979.

Matt i 2 trekk

3157 Lajos Riczu
Ungarn.

Matt i 2 trekk

3158 I.V. Kuligin
USSR.

Matt i 2 trekk

3159 Lennart Larsson
Sverige.

Matt i 2 trekk

3160 H. Kjellqvistade og
M. Vargjedov, ÖHHR.

Matt i 2 trekk

3161 M.M. Herrestad
Malmöya.

Matt i 2 trekk

3162 Odd Bergstad
Malmöya.

Matt i 3 trekk

Oppgavene idag

3155/56 av samme forfatter(!) fikk begge 1.pr. i to forskjellige turneringer i 1979. Moralsk ukakseptabelt av komponisten, synes jeg, da bi-effekten ikke godt nok forsvarer å anse dette som to selvstendige oppgaver! Begge viser Lacny-temaet: Når svart spiller x-y-z, svarer hvit med A-B-C i forspill, og B-C-A i løsning. Løsning i 3155: 1 Sh4! med følgende tematiske forsøk: 1 Sd6/Sxd4/Sg3?, Kf4/Kf6/Sh4!. Løsning i 3156: 1 Sa5 med følgende Threat-correction-forsøk: 1 S - /Sd6!/Sb6?!, Sa3/Kc3/Sa5!. Jeg finner spillet i 3156 rikere. 3155 har stygt dual-spill etter 1 - Sd6.

Blant originalbidragene har vi kun en 3-trekker idag. Trekktvang i 3158, tematiske forsøk i 3159 og gjensidige bi-valver (Paros-temaet) i 3161.

naen neste år blir Bulgaria! Hold regning med det når ferien skal bestemmes. Flere detaljer senere.

- I korreksjonen til 3135 skal brikke ne a6/a7 flyttes til resp. c6/c7.
- Løsningene til forrige og denne spalten kommer i neste nummer. Vi håper igjen at mange prøver seg. Det vanker problemlitteratur som premie!
- I WCCT-2 deltar 29 land med tilsammen 439 oppgaver i 8 av de 10 forlangte temaer.
- Vi kom forleden i skade for å nevne at avdøde Joralf Grande innehadde titelen Internasjonal Mester. Det riktige er at han i sin tid ble innstilt til tittelen, men at den ikke ble godkjent av det 3-mannsutvalget som skulle gjennomgå utvalget av hans 50 beste oppgaver.

- Også i år var vår observatør Roald Bukne til stede ved FIDE-kongressen for problemkomposisjon (i Arnhem, Nederland), og han kan fortelle at are-

1923

**KRONEMERKET: MAJONES
SALATER
SURSILD**

FERSKE RENSEDE REKER

garantert holdbarhet
under kjøling i 4 uker

PLASTPAKNING OG TUBER

Majonesfabriken

En garanti for kvalitet

Industrigt. 69 - Oslo 3 - Tlf.: 46 95 92 - 60 34 49

"Norol-bilen kommer - like sikkert som kulda."

Kåre Andersen, Bærum, har vært kunde hos Norol helt siden han flyttet inn i nytt hus i 1971.

"Jeg bare ringer, sier jeg skal ha påfyll, så kommer Norol-bilen til avtalt tid.

Norol har også kommet ilende til når jeg har hatt problemer med selve fyringsanlegget. En gang var det brenner n. Sånt en lørdag ettermiddag. Norol trøppet opp på timen.

Jeg har grunn til å være fornøyd med Norol", avslutter Kåre Andersen.

Vi kommer med olje eller parafin når du trenger det. I de verste kuldeperiodene kan du likevel ikke regne med levering på dagen — så vent ikke til tanken er tom. Bestill i god tid — mer enn én dag eller to behøver du sjeldent vente.

Hvis du ikke allerede har en fast Norol-leverandør, får du en komplett forhandlerliste ved å ringe vårt kontor. Du finner oss under Norsk Olje i telefonkatalogen.

Vi kan også hjelpe med råd om energisparing, vedlikehold, drift og økonomi i varmeanlegget og veiledning om finansiering av nyanlegg eller modernisering.

Nærmere opplysninger i våre brosjyrer.

Du kan få dem fra oss eller våre forhandlere.

Norsk Olje a.s

Bestill parafin og fyringsolje NÅ!

Ring:

Parafin: 68 65 10

Fyringsolje: 67 43 80

Bli husvarm med Norsk Olje

PANGSTART AV SIMEN

— Middels fortsettelse

Simen Agdestein (14) var nylig i Mexico City som Norges yngste representant i et Junior-VM til dags dato. Det startet best mulig med seier over den kommende verdensmesteren Ognjen Cvitan fra Jugoslavia. På neste side følger rapporten fra senior Reidar Agdestein, som var med til Mexico for egen regning. (Lars Bäckström, Sverige var felles-skandinavisk reiseleder.)

Simen Agdestein kommenterer:

1. RUNDE

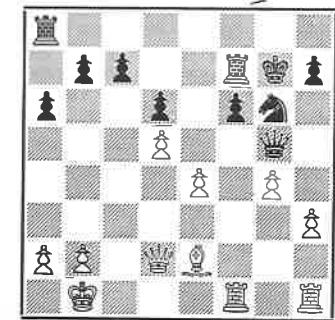
Hvit: Simen Agdestein

Svart: Ognjen Cvitan, Jugoslavia

KONGEINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 d6 5 f3 Før partiet hadde jeg forberedt meg på Sämisjch, da jeg trodde at jugoslavens sekundant, IGM Ivan Nemet, spilte kongeindisk. 5 - 0-0 6 Le3 a6 Andre bra trekk er 6 - e5 og 6 - Sc6. 7 Dd2 Sc6 8 0-0-0! Det er mange forskjellige muligheter her. 8 Sge2 er kanskje det mest vanlige. 8 - e5 9 Sge2 Etter 9 d5 sd4! 10 Lxd4 exd4 11 Dxd4 blir Ig7 helt drepende på de svarte feltene. 9 - exd4 10 Sxd4 Sxd4 11 Lxd4 Le6 12 Sd5 Lxd5 13 cxd5 Sd7 Bedre er 13 - c5! 14 dxc6ep bxc6 med mange åpne linjer mot hvits konge, f.eks. 15 Lc3 d5! 14 Lxg7 Kxg7 15 g4!! Etter 15 h4 h5 16 g4 hxg4 17 fxg4 får svart et bra felt

på e5, men en bedre plan er 15 g3 etterfulgt av bondestorm i sentrum, eller bare ta det rolig og begynne å trykke på c7. 15 - Dh4! Svart må stoppe h-bonden. 16 Kb1 Se5 17 Le2 f6 18 Tdf1 Tf7 19 h3 g5 Svart planlegger Sg6-f4 og eventuelt åpne h-linja med h5, og da vil svart få bra spill. 20 f4 Sg6 Etter 20 - gxf4 21 Txf4 Dh6 22 h4 Taf8 23 Thf1 er det temmelig u-klart. Derimot gir 22 - Sg6 23 g5 fxg5 24 Dc3+ Se5 25 Txf7+ Kxf7 26 Dxc7+ klar fordel til hvit. 21 fxg5 Dxg5 Ikke 21 - fxg5? pga. Dc3+, Txf7 og Dxc7.

Simen Agdestein (t.v.) sammen med den svenske representanten Gösta Svenn.

22 Dd3(!) Etter 22 Dc3 kommer dama tilbake med tempo via e5. (Hvit må ikke gå inn i sluttspill pga. svake bønner og dårlig løper mot god springer.) Dessuten vil jeg lokke springeren til e5, for da vil tårnet komme inn via f5, og bøndene begynner å rulle mot kongestillingen. 22 - Sh4 23 Ld1 Dette trekket gjorde jeg temmelig kjapt fordi jeg måtte på toaletten. 23 - Te8 24 Lc2 Te5 25 Db3 c6?? Tapstrekket! Etter 25 - b6 26 Dd3 a5 kan c-bonden bli svak. 26 dxc6 bxc6 27 Dd3(!) Svart kan ikke gardere både a6 og d6. Dessuten blir løperen sterk på diagonalen a2-

g8. 27 - Tb5 28 Dxd6 Sg6 29 Lb3 Tfb7
 30 Def De5 Her tilbød han remis. I sluttspillet er det ikke lett å vinne, derfor: 31 Dg8+ Kh6 32 Tel svart kan ikke hindre h4 og g5 uten å sette en springer på h4, men der blir den stående helt deplasert. 32 - Tb8 33 Dc4 a5 34 h4 a4 35 g5+ (?) Etter 35 Df7!! er det unngåelig matt, f.eks. 35 - axb3 36 g5+ Kh5 37 Dxh7+ Kg4 38 Dd7+ Kh5 39 Dd1#. 35 - Kg7 36 gxf6+ Planen med 35 g5+ var 36 Df7+ Kh8 37 gxf6, men etter 37 - T5b7 taper hvit offiser. 36 - Dxf6 37 Dxa4 Se5 38 Da7+ T5b7 39 Teg1+ Kh8? 40 Dxb7! 1 - 0

Reidar Agdestein refererer:

Det 20. junior-VM fant sted i Mexico City innen tidsrommet 17. august - 3. september. Det deltok 45 spillere fra 41 land. Nigel Short fra England var den høyest rateide med 2440, fulgt av Ognjen Cvitan, Jugoslavia 2430 og islandingen Johann Hjartarson 2420. Erfaringsmessig var det også grunn til å regne med de to russerne innen favoritgruppen, Jaan Ehlvest og Valerij Salov.

Short tok programmessig ledelsen og holdt den i 5 runder. I 6. runde tapte han imidlertid for Cvitan, som dermed gikk opp i ledelsen.

Hvit: Ognjen Cvitan, Jugoslavia
 Svart: Nigel Short, England
 DRONNINGINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sf3 b6 4 a3 I høy

Juniorverdensmesteren Ognjen Cvitan, Jugoslavia (t.v.) og toeren Jaan Ehlvest, Sovjet.

grad en motevariant for tida. 4 - c5 5 d5 La6 6 Dc2 exd5 7 cxd5 Lb7?! Ikke 7 - Sxd5?? 8 De4+. Teksttrekket vinner en bonde, men er ifølge Kortchnoi svært risikabelt. Ikke desto mindre brukte Portisch varianten med hell mot Langeweg tidligere i år. Oftere skjer 7 - g6 8 Sc3 Lg7 9 g3, bl.a. i Kasparov-Fedorowicz, Graz 1981. 8 e4 De7 9 Ld3 Sxd5 10 0-0 Sc7 11 Sc3 En nyhet i forhold til 11 Lg5 som Langeweg spilte. 11 - Dd8 12 Sd5 Se6 13 Se5 Sc6 14 f4 Sxe5? Åpner for hvits angrep. Bedre må være 14 - Le7. 15 fxe5 Le7 16 De2 h6 17 Dh5 Tf8

18 Lxh6! gxh6 19 Txf7! Txf7 20 Tf1 Sg5 21 Lc4 Kf8 22 Txf7+ Sxf7 23 Sf6 1-0
 Kommentarer: ØB.

I 7. runde tapte imidlertid Cvitan for Ehlvest, og Ehlvest holdt deretter ledelsen helt til siste runde. Han møtte da spanjolen Antoni Corral. Partiet fikk tidlig et remispreg, men Ehlvest måtte vinne for å få stikkamp med Cvitan om VM-tittelen. Kl.22 om kvelden ble hengepartiet påbegynt med tilsynelatende en liten fordel til Ehlvest. Spanjolen forsvarte seg imidlertid frenetisk, og neste morgen kl.08 etter 123 trekk og til sammen 15 timers spill måtte russeren medgi at stillingen var remis. Den sympatiske jugoslaven Cvitan kunne dermed utropes til juniorverdensmester for 1981.

1 Ognjen Cvitan, Jugoslavia 10½ 2 Jaan Ehlvest, Sovjet 10 3 Nigel Short, England 9 4 Johann Hjartarson, Island 8½ 5 Valerij Salov, Sovjet 8½ 6 Antonio Corral, Spania 8½ 7 Marcelo Tempone, Argentina 8 8 Carlos Grushka, Argentina 7½ 9 Hans Kuyf, Nederland 7½ 10 Gilberto Milos, Brasil 7½ .. 14 Jesper Nørgaard, Danmark 7½ 19 Gösta Sverin, Sverige 7 25 Simen Agdestein, Norge 6½

28 Mika Ebeling, Finland 6

Islendingen gjorde som det fremgår en imponerende innsats. I flere remisparter lå han tilsynelatende an til gevinst.

Den internasjonale mester Ingi R. Johannsson (som var sekundant) kunne fortelle at Hjartarson før møtet med Ehlvest i 10. runde fikk kraftig feber kl.03 om natten. Lege ble budsendt, men kom ikke før neste dag kl. 12, like før spillet skulle begynne. Hjartarson stilte imidlertid opp i spillelokalet i riktig tid, synlig feberhet og lett rød i toppen. Han klarste remis.

Simen Agdestein fikk en fin start på turneringen, idet han i første runde beseiret Cvitan etter relativt bra spill. Etter hvert fikk imidlertid Simen erfare hva slags selskap han var kommet i, idet flere lovende stillinger endte med tap. Eksempelvis mot

Ehlvest. Etter 22 trekk kom stormester Stean bort til meg og ga uttrykk for at stillingen måtte være vunnet for Simen med nøyaktig spill. Resultatet ble imidlertid tap.

I partiet mot Prie fra Frankrike satte Simen bort en løper uten kompensasjon. Mot Siegel, Vest-Tyskland donerte han et tårn på tilsvarende vis.

Sykdom rammet mange av spillerne i form av magesjau og hodeverk. Simen var ikke noe unntak i så henseende. Jeg måtte sågar hente lege til han under ett av partiene. Årsaken var åpenbart det noe uvante kosthold. Selv holdt jeg meg frisk ved på det nærmeste å unnlate å spise - jeg tok av 5 kg under oppholdet. Enden på det hele ble i alle fall at Simen fikk 6½ poeng, dvs. 50% score. Han fikk også med endel dyrekjøpte erfaringer som kanskje kan forrente seg en gang i fremtiden.

Nr. 9 i Belgia

Av Tor Ånstad

Den 8. ECI-turnering for juniorer ble arrangert i den lille byen Eeklo i Nord-Belgia i tidsrommet 5-15/8. Arrangementet var prikkfritt, og til forskjell fra ifjor var rundene lagt til kl.17 og ikke om morgenen, noe alle spillere var godt fornøyd med. Helmut Cardon var sisteårsjunior og deltok for fjerde gang. Nå lyktes han endelig i å gå til tops. Han har hatt en meget sterk sesong og vant også det åpne sveitsiske juniorernes mesterskapet. Særlig på det posisjonelle er Cardon uhyre sterkt. (Det fikk undertegnede merke.)

Selv startet jeg meget lovende med 2½ av 3, men kom inn i en downperiode innledet med tap mot Cardon. Mot slutten gikk det bedre. Min serie i turneringen ble 1½00011½ = 5 poeng, noe jeg er relativt godt fornøyd med. Det ble også spilt i en jenteklasse, hvor Susan Connolly fra Irland vant en overlegen seier.

Hvit: Tor Ånstad, Norge

Svart: Thomas Milligan, Skottland

MODERNE FORSVAR

1 d4 d6 2 Sf3 g6 3 g3 Lg7 4 Lg2 Sd7 5

c4 e5 6 Sc3 Se7 7 0-0 0-0 8 e4 exd4 9 Sxd4 Sb6?! Her står springeren dårlig. Bedre er 9 - Se5 10 b3 S7c6 = (Encyclopedia), selv om jeg nok foretrekker hvits stilling også her. 10 b3 a5 11 Lg5 h6 12 Le3 Kh7 13 Dd2 Sc6 Bedre 13 - a4. 14 Tfd1 Med trusselen 15 Sxc6 bxc6 16 c5. Jeg vurderte straks 14 Sxc6 bxc6 15 c5, men etter 15 - dxc5 er stillingen ikke helt klar til tross for svarts lemlestede bondestilling. Svart har ideer som c5-c4 eller Ld4. 14 - Se5 15 h3 c5?? Et forferdelig trekk, selv om svarts stilling er tvilsom uansett. Igjen skulle svart prøvd a5-a4. 16 Sdb5 Lxh3 "Poenget". 17 De2! Nå faller både svarts d- og c-bonde. En dyr pris for hvits h-bonde. 17 - Lg4 18 f3 Ld7 19 Txd6 Sc8 20 Td2 Df6 21 Tad1 21 Lxc5?!. Lxb5 22 Lxf8 Lxf8 24 cxb5 Lc5+, og svart får ihvertfall litt spill. 21 - Lxb5 22 Sxb5 b6 Alt taper. 23 f4 1 - 0

Resultater: 1 Helmut Cardon, Nederland 7/9 2 Mario Lanzani, Italia 6½ 3 Fernand Gobet, Sveits 5½ 4 Lars Schandorff, Danmark 5½ 5 Uros Petakov, Jugoslavia 5½ 6 Wolfgang Kaiser, V.Tyskland 5½ 7 Ralf Rehn, Finland 5½ 8 Witalis Sapis, Polen 5 9 Tor Ånstad, Norge 5 10 Frans Cuypers, Nederland 5

Spurver i tranedans

FIDE har erstattet tidligere tider Student-VM for lag med et generelt VM for ungdomslag, og samtidig justert aldersgrensen fra under 27 til under 26 år. Mesterskapet ble i år spilt for tredje gang. De to første gikk begge i Mexico City (1978 og 80). Med Graz og Østerrike som arrangører denne gang øynt Norges Sjakkforbund en mulighet til å bli representert, dersom spillerne selv (eller klubbenes deres) kunne dekke noen av utgiftene. Ifølge bestemmelsene skal hvert deltagerland betale et tilskudd på 12 Sveitserfranc pr. hode pr. døgn til arrangøren. Etter at bare Petter Stigar hadde reagert på den første henvendelsen direkte til klubbenes, ble et lag trummet sammen på nokså kort varsel. Det ble til slutt følgende som satte seg på toget sørover (34 timer): Bjørn Tiller, Morten Groth, Dag Orseth, Petter Stigar, Øystein Brekke og Dag Sødtholt (med de to sistnevnte som innbyttere).

3. Junioren-Schach WM'81
Graz-Austria
17.-29. August 1981

For de fire førstes vedkommende et representativt lag, idet vi bare har Knut Helmers som åpenbart ville hevet nivået. Han fant imidlertid, forståelig nok, at NM, Nordisk og Gausdal i temmelig rask rekkefølge fikk holdt. 33 land var påmeldt. Derved fikk Østerrike med et annetlag, så var vi 34.

Høyt nivå

Vi var på det rene med at det ville bli vanskelig å forsvare Norges farger med den store glansen. Det finnes nemlig endel bra sjakkspillere under 26 år. Kasparov er 18. Både Tal og Karpov var 23 da de ble verdensmestere. På 60-tallet var også brorparten av det norske OL-laget under 26. I forhold til det har rekrutteringen vårt vært beskjeden de siste åra.

I forhold mørnstret Sovjet et respektaabelt lag: Kasparov (2630) er nr.4 på FIDE's ratingliste, Psachis (2535) re-

gjende Sovjetmester, Jusupov (2585) nr.2 i Sovjetmesterskapet 1979, nr.3 i 80, Dolmatov (2575) vant 2-0 over Bent Larsen i fjorårets IBM-turnering, Kotsjiëv (2540) er stormester og junioreuropamester 1975 og Vladimirov (2460) bare IM, men vinner av det sovjetiske ungdomsmesterskapet. Sammen kunne de opplagt ha kjempet om et OL-gull.

Kort sagt: De vant VM i Graz. Men England (Speelman, Mestel, Plaskett, Davies og Hodgson) bød uventet god kamp og lå 2½ poeng foran etter 4 runder av 11. Sovjet startet med bare 2½-1½ over Østerrike. I 5. runde ble det imidlertid 3½-1 i "8-poengskampen" mot England, hvoretter forsprangen holdt til mål.

Svenskene (Schüssler, Ekström, Cramling og Sjöberg) kunne kommet høyt opp om de bare hadde hatt en ekstra spiller. Det er håpløst å være fire, selv om alle er vant til å delta mye.

PeSt tok mest

Vårt eget lag fikk lite til å klaffe. Det var ingen som viste storform og flere en kunne ventet mer av. Starten betyr ganske mye, og den var mot USA (rangert som nr.2 med 5 IM-er og alle over 2400). Vi hadde dem faktisk nede for telling. Den amerikanske kaptein var litt dyster da det teoretisk lignet 3½ poeng til Norge. Men ting skjedde: Orseth bukket offiser (om enn ikke så lett å se...), og Til-

1 Sovjet 32½ 2 England 30½ 3 Ungarn 28½ 4 USA 26½ 5 Frankrike 24½ 6 Israel 24½ 7 Sveits 24 8 Østerrike 1 24 9 Argentina 24 10 Vest-Tyskland 24 11 Polen 24 12 Jugoslavia 23½ 13 Indonesia 23½ 14 Nederland 23½ 15 Canada 23½ 16 Finland 23½ 17 Sverige 23 ...
26 Norge 20½

ler mistet plan og hode i tidsnøden mot Fedorowicz. Begge deler ble litt for representativt. Også Groth viste øyeblikks konsentrasjonssvikt mellom lovende opplegg, mens Stigar var lagets stødige poengplukker. Ingen store faktorer, men sumt og rolig strategi etter mottoet: "La ballen gjøre arbeidet." Det hadde nok vært noe for flere av oss andre, for de fleste motstanderne var sterkest taktisk. Undertegnede spilte antagelig for anspent, og iblant sviktet dømmekraften. Sluttspillet mot Sveits representerte forøvrig bunnrekord blant lagets hengepartianalyser (som siden ble tatt mer seriøst). Heller ikke Sødtholt var fornøyd med sitt eget spill. Et fellestrek for laget (Stigar unntatt) var manglende stabilitet og hardhet. For dårlig kondisjon!

Mislykket innsprung

Men selv om resultatene stadig ble dårligere enn vi håpet, var det ingen grunn til å resignere. Med Sveitser-

Indonesia viste seg nokså sterke og slo Norge 3-1 i 3. runde. På vårt lag spiller fra høyre Bjørn Tiller, Morten Groth, Petter Stigar og Dag Sødtholt.

Norge i Graz

	USA	Tyrkia	Sveits	Indonesia	Jordan	Luxemburg	H Østerrike	Italia	Tunisia	Kuwait	Israel	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	FM Bjørn Tiller	2320	0	½	0	0	1	0	½	1	0	3/8
2	Morten Groth	2235	½	-	½	0	0	-	½	1	½	4/9
3	Dag Orseth	2300	0	½	½	-	1	1	0	½	-	4½/9
4	Petter Stigar	2225	½	1	½	1	½	-	½	1	½	5½/9
5	Øystein Brekke	-	-	-	0	1	0	-	0	-	-	1/4
6	Dag Sødtholt	-	-	-	½	0	-	½	-	½	-	2½/5
		1	2½	1½	1	2½	2½	1	3	1½	4	0
												20½/44

systemets luner visste vi at en god innspurt alltid kunne redde en brukbar plassering. I nest siste runde gjorde vi imidlertid vår største tabbe: Vi møtte Kuwait, den desiderert dårligste av motstanderne våre, og høvet inn 4-0. Som belønning ble det Israel til dessert, og de var rangert som nr.4 med stormester Grünfeld på førstebord. Hadde vi bare husket å gi Kuwait en remis, ville vi trolig fått Libanon og en klart bedre plassering. Den lille psykologiske knekkene bidro til at Israel seiret på alle fronter (og ble nr.5!), mens Norge raste fra 15. til 26.plass. Stort bedre enn 20.plass hadde vi imidlertid ikke fortjent. Det eneste gode resultatet var 3-1 over Italia (som på sin side slo Polen).

Mat og drikke

Arrangementet var stort sett bra. Fint spillelokale og daglige bulletiner med samtlige partier. Lagene bodde i to studenthjem, det ene ved spillelokalet i sentrum og det andre i utkanten (der bodde vi). Enkel standard tåler vi godt, men vi kunne godt fått litt mer mat. Tiller var heller ikke tilfreds med servicen; på sitt sjarmende tysk måtte han særlig ofte mase på store mugger med drikkevann. De siste dagene kom alle servitører løpende med vann straks Norwegen satte seg... Vi sultet imidlertid ikke. Graz hadde mange brukbare restauranter å by på, og prisene føles alltid behagelige bare en kommer seg ut av Skandinavia. Det ble også tid til litt sightseeing i byen og distriktet. Graz ligger nær grensen mot Jugoslavia, omtrent nøyak-

tig der fjellene tar slutt. Vårt strålende opplegg til fjelltur den siste fredagen regnet dessverre bort. Ellers (på spilledagene) var været stort sett fint.

Her et lovende norsk partiopplegg mot USA i 1. runde:

Morten Groth kommenterer:

Hvit: Morten Groth
 Svart: IM Ronald Henley, USA (2455)
 SICILIANSK (Maroczy)
 1 Sf3 Sf6 2 d4 g6 3 c4 c5! 4 Sc3 cxd4
 5 Sxd4 Lg7 6 e4 d6 Vi er kommet inn i en Maroczy-oppstilling hvor sort savner muligheten til et tidlig springerbytte på d4. Med andre ord, han kommer ikke inn i de variantene som er ansett for å gi best motsjanser. 7 Le2 Sbd7 8 0-0 b6? 9 Le3 Lb7 10 f3 0-0 11 Dd2 a6 12 Tfd1 Te8(!) Henley har valgt en interessant oppstilling. Etter noen forberedelser vil han (fortriinsnvis under gunstige betingelser!) gjennomføre e6 fulgt av d5 med åpning av linjer og diagonaler. Tåmet på e8 vil være godt plassert når bøndene i sentrum forsinner, og de hvite løperne i e-linja ville lett kunne bli skyteskiver. Med mitt neste trekk er jeg heller føre var, og hindrer e6. 13 Sc2(!) Tc8 14 a4 Dc7 Om sort spiller a6-a5 nå eller senere, mener jeg b5 vil bli svakere enn b4, og svekkelse av b5 svekker andre felter også! 15 Sb4 Sc5! 16 Ta3! La8? 17 Sbd5 Db8 18 b4 Scd7 19 a5! bxa5 20 Txa5 Sxd5 21 Sxd5 Lb7 En innrømmelse! 22 Lf1? Selv om hvit står

godt, er det ikke tid til slike forsiktige trekk. 22 Lg5! var det riktige. 22 - e6

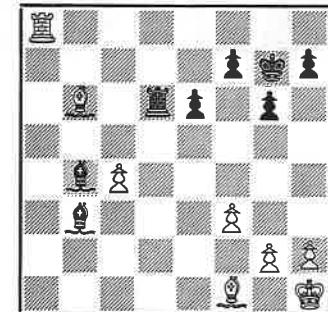
23 Sb6? På dette tidspunkt så det lytt ut for Norge. Tiller og Orseth stod nærmest til gevinst, og Stigar hadde alt hatt i land en remis (matchen endte 3-1 til USA). Jeg trodde tekstrekket var godt. Men riktig var 23 Sf4, og hvit bør fortsatt ha fordel. 23 - Sxb6 24 Lxb6 Lxe4 25 Dxd6 Lc2! 26 Td2! Dxd6 27 Txd6 Så langt hadde jeg sett, og regnet nå med 27 - Lf8? 28 c5! hvoretter hvit vinner. 27 - Lc3! 28 Txa6 28 Lc5? Txc5! 28 - Lxb4 29 Td7 Tc6! En grusomt trekk å få mot seg! Nå må hvit kjempe for livet. Jeg hadde mest lytt til å gi bonde med 30 c5 (løperen på f1 dekker Ta6), men klarte å overtale meg selv til viljeanstrengelsen å regne varianter. 30 Kh1(!!??)

Norge ble ikke uventet domt nord og ned i de to avbrutte partiene mot Skottland i telesjakk-OL. Skottland vant dermed 5-3 og møter Sovjet i 2. runde. Finland gikk videre på "kvalitet" med 4-4 mot Vest-Tyskland.

Sommerens FIDE-kongress i Atlanta, USA fikk bl.a. fastlagt de tre neste sjakkolympiadene. 31/10-17/11 neste år er møtestedet Luzern i Sveits, i 1984 skal det hele foregå i San Juan, Puerto Rico og i 1986 i Reykjavik.

På det planlagte 30 Tc7 følger 30 - Lc5+! 30 - Lb3 30 - Lc5 31 Tb7 holder akkurat. 31 Tc7 Td6 32 Tca7! Om nå 32 - Td1 så 33 Tal, og om 32 - Lc3 med idéen Td1, Txfl+ og Lxc4+, så 33 g4! med ideen 33 - Td1 34 Ta8 Txfl+ 35 Kg2, og hvit vinner kvalitet. 32 - Tc8 33 Ta8 Txa8 34 Txa8+ Kg7

35 Lc7! Om nå 35 - Td1, så 36 Tal! Txal 37 Le5+ med remis. 35 - Td7 36 Ta7! Det truer avdekkersjakk, og remisen er et faktum, f.eks. 36 - f6 37 Lb6. Skal sort ellers prøve å unngå partivarianten, taper han: 36 - Kg8 37 Ta8+ Lf8? 38 Lf4 Td1 39 g4 Txfl+ 32 Kg2 og 33 Lh6. 36 - Td1 37 Tal! Txal 38 Le5+ f6 39 Lxal e5 40 g4 Lc5 41 Lc3 Kf7 42 Kg2 Lc2 43 Le2 g5 44 La5 Ke7 45 h4 gxh4 / ½ - ½
 Et spennende parti!

Kongressen bestemte å endre antall let intersetninger for menn fra 2 til 3, med 14 spillere i hver. Det ble utnevnt 2 nye stormestere, 25 IM'er, 38 FM'er etc. Arne Vinje Gulbrandsen ble IM og Eivind Poulsen FIDE-Mester.

FIDE har også kommet med nye Elo-tall pr. 1. juli. Frank Hovde, Steinkjer er ny nordmann på lista med 2210. Best i verden er følgende: Karpov 2700, Kortchnoi 2695, Hübner 2640, Kasparov, Spasskij og Timman 2630, Portisch 2620, Bjeljavskij og Mecking 2615, Larsen og Polugajevskij 2610, Andersson og Balasjov 2600.

Norge tapte svende 5½-10½ for Danmark i en landskamp i Oslo 10-11/10, og har utvilsomt forsøkt sjansene til å nå finalen i lag-EM. Reportasje følger!

KRON-PRINSEN

Fra skolegutt til verdenstopp

I 1977 hevdet eks-verdensmester Botvinnik at Karpov var den eneste yngre spiller som holdt nivået til hans egen generasjon. -Men, føyde han til, vi har et praktfullt talent i den 14-årige Harry Kasparov. -Han blir helt sikkert stormester og kanskje verdensmester.

Allerede neste høst debuterte 15-åringen i finalen om Sovjetmesterskapet! Ung gutten ble ingen "Frügelknabe". Derimot ofret han bonde i åpningen og valset ned en verdenstopp som Polugajevskij. Assosiasjonene var klare: "Den nye Fischer!". Hans første internasjonale styrkeprøve fant sted i Banja Luka, Jugoslavia i april 1979. Feltet besto av 14 stormestere, en jugoslav med 2355 og en ungutt uten så mye som internasjonal rating. Etter 11 runder hadde unggutten Harry 9½ poeng. Han tok det litt roligere med noen remiser mot slutten. Men to runder før slutt var stormesterresultatet klart, og i mål var han ubeseiret og 2 hele poeng foran Andersson og Smejkal, 2½ foran Petrosjan som han remiserte mot på 16-årsdagen. Et slikt turneringsresultat hadde ikke engang Bobby Fischer som 16-åring. I samme års Sovjetmesterskap ble Kasparov nr.3. Som belønning kom han med på siste bord i lag-EM-finalen i Skara og kvitterte med 5½ av 6. Også i OL på Malta ble det siste bord og toppscore på vinnerlaget. I mellomtida var også Junior-VM-tittelen brakt hjem med trygg margin.

Den unge mannen var for lengst å regne til verdenseliten. Men tross suksessen hadde han ennå ikke prøvd seg i en av "superturneringene", der flesteparten av deltagerne har rating over 2600. Sjansen kom i sentralsjakkklubbens store turnering i Moskva i april i år. Verdensmester Karpov vant i stor stil med 9 av 13. Kasparov, Polugajevskij og Smyslov delte 2.plassen med 7½. Deretter fulgte: Gheorghiu og Portisch 7, Balasjov og Bjeljavskij 6½, Andersson og Petrosjan 6, Smejkal, Timman og Torre 5½, Geller 4.

Og enda satte Kasparov over styr en gevinststilling mot Petrosjan i tidsnøden... Kasparov-Karpov i siste runde tok remis etter 18 trekk. Verdensmesteren og kronprinsen møttes også to ganger i Spartakiaden noe før: To kamppremiser, men med Kasparov tilsynelatende nærmest en seier.

Partiene mellom de to følges med spesiell interesse av publikum, for tipsene har lenge gått i retning av at de kommer til å møtes i VM-match, kanskje allerede i 1984. Er 18-åringen allerede den som kunne ytt den oftest så suverene Karpov best motstand?

Ulv i saueflokkene

Ikke underlig at Sovjets førstebord-spiller var publikums soleklare yndling under ungdoms-VM i Graz. Og 9 poeng av 10, åtte gevinst og to remis, måtte innfri alle forventninger. De fleste motstanderne var internasjonale tittelholdere med rating over 2450.

Det verste var måten han behandlet dem på. Både bønder og offiserer ble ofret i angrepets interesse. Alt var nok ikke 100% korrekt, men motstanderne måtte om ikke annet gi tapt overfor intensiteten og variantskogen. De færreste kanstå mot slik hardhendt masasje gjennom et helt parti.

Sympatisk skikkelse

Hjem er så dette nye sjakkfantomet? Et vellykket, men ensporet "systemprodukt" slik vi har fått framstilt den unge turndronningen Nadia Comaneci? Eller en egosentrisk og verdensfjern sjakkrobot slik verden (og ikke uten en viss rett) så Bobby Fischer?

I dette tilfelle er virkeligheten temmelig stikk motsatt. Harry Kasparov har selvfolgtlig brukt mye av sin tid på sjakktraining. Ingen kan nå gratis til topps i en gren som sjakk, og med den kolossale sjakkinteressen i Sovjet blir unge talenter gitt helt andre muligheter enn hos oss. 10 år gammel ble Kasparov elev ved Botvinniks sjakkskole, der man møtes tre ganger årlig og ellers har brevkontakt med eks-verdensmesteren.

Vi sitter på Restaurant Wienerwald i Graz - på tomannshånd med den 18-årige verdensstjernen. Fantastisk hvor upåvirket noen kan være av medgang, forventninger og offentlig oppmerksomhet. Samtidig må en tenke at ikke noe menneske som traff han på gata, kunne assosiere denne sympatiske og smilende gutten med det mørke krøllete håret og den spenstige kroppen med en av tides store sjakkbegavelser. Så alminnelig og menneskelig skiller han seg unektlig ut fra gjennomsnittet av unge "juniorstjerner". Samtidig som vi gjerne vil bli bedre kjent med denne karen og formidle inntrykkene til våre leserne, slår det oss at vi nettopp representerer den offentligheten som presser seg inn på privatpersonen Harry Kasparov fordi han tilfeldigvis er så god til å spille sjakk... Kan det være plagsomt med all offentligheten? spør vi litt medlidende.

- Ja, svarer han med et lite snufs, samtidig som smilet ligger på lur.

- Noe å spise? Han er egentlig ikke sulten, han heller. (Det har nettopp vært premieutdeling og avslutningsbankett med snitter og det hele.) Iskartet frister imidlertid noenhver. Is og kaffe? En fin kombinasjon! Harry (den gemyttlige atmosfæren skulle tilsi å bruke fornavn) velger seg et gedigent isbeger med frukt, krem og mørke til. To av det slaget, og to kaffe, -Bitte.

For de lesere som ikke har det klart for seg, skyter vi inn at Harry Kasparov bor i Baku, som er hovedstaden i den kaukasiske Sovjetrepublikken Aserbajdstan. På vestbredden av Det kaspiske hav, altså feltalet hl på Europas sjakkbratt - også langt fra Moskva. Hans avdøde far var jøde og het Weinstein, moren er armener og het tidligere Kasparjan. Etter farens død ble guttens navn "russifisert" til Kasparov. Også fornavnet Harry byr på litt problemer. Det finnes nemlig ingen h i det russiske alfabetet. Russerne bruker g til å gjengi h i fremmedord (som Hort) og leser nok dermed Garri. (Slik blir det også lett når utlendinger transskriberer fra russisk. Selv skriver han Harry, men liker ikke å gjøre noe nummer ut av alt dette med navnet.)

Studerer engelsk

Forresten er det trolig første gang Harry intervjuется på et vestlig språk, dvs. engelsk, uten tolk. Under lag-EM i Skara for nesten to år siden kunne han lite engelsk. Nå går det atskillig bedre, selv om han iblant trenger hjelp for å finne akkurat det rette ordet. Det er så at du fortsatt går på skole i Baku?

Jeg er ferdig med skolen, men går på høyskolen og studerer engelsk. Språkkunnskaper vil være til framtidig hjelp for meg som sjakkspiller. Senere vil jeg begynne med en yrkesutdannelse.

Du tenker ikke å bli fulltids sjakkprofessionell?

Etter engelskstudiene blir det noen år da jeg bare vil satse på å nå toppen av min yteevne i sjakk. Kanskje blir jeg verdensmester (skuldetrekk), kanskje bare en svært sterkt stormester. (Ingen grunn til å kalte dette ubekjedent, når han allerede er nr.4 på den internasjonale ratinglista.)

- Deretter vil jeg gå inn for å studere til et eller annet yrke. Hender det noengang at du blir lei av sjakk?

- Nei, aldri. Jeg er tidlig i min sjakk-karriere, og spillet er fantastisk interessant. Stadig finner jeg nye og uventede trekk! Nei, jeg blir aldri lei av sjakk.

Hvilke interesser har du ved siden av? - Jeg leser bøker så mye som jeg får

tid til. Dessuten driver jeg andre sportsgrener: Fotball, svømming og sykling. En god helse og fysisk form vil være viktig for min framtidige sjakkspilling.

Har du konkurrert i andre sportsgrener enn sjakk?

- Ja, på sykkel.

Liker du musikk?

- Ja, naturligvis. Og musikken er til hjelp for meg mens jeg studerer sjakk. Hva slags musikk foretrekker du?

- Moderne musikk. Men jeg har også kassetter med klassisk musikk, som særlig min mor er glad i. Jeg liker forskjellig slags moderne musikk, f.eks. russisk estrada (sovjetisk populærmusikk).

Hvilke forfattere leser du helst?

- La meg nevne Feuchtwanger, Hemingway og Jack London.

Dybde, kamp og skjønnhet

Hvorfor spiller du sjakk?

- Åååh, et fryktelig vanskelig spørsmål. Jeg må tenke litt.

Etter et par små, for Kasparovs vedkommende energiske slurker av kaffekoppen kommer svaret.

- For det første for spillets dybde. (Armbegavelser og stemme gir sammen inntrykk av de største havdyp vi kan

tenke oss.)

- Ingen kan noen gang forstå dette spillet. Det er umulig, og dette er vesentlig.

(Vi har flyttet oss til en benkeplass i en maktig gotisk katedral.)

- For det andre er sjakk sport, en intens kamp mellom to spillere. (Straks er vi ringside to svettedri-vende, muskuløse boksere.)

- Det er en kamp mellom to tankeverdener, to idéer.

(Vi overhører en energisk disputas mellom Martin Luther og Karl Marx.)

- For det tredje har sjakkspillet en spesiell skjønnhet. Svært mange føler denne skjønnheten, men bare de aller færreste kan skape den i praksis. (Mozarts klaverkonserter toner ut over salen. Fra veggen smiler Leonar-dos Mona Lisa hemmelighetsfullt.)

Leseren unnskylder sikkert de store ordene. Det er vår kjære kollegas intensitet som skaper assosiasjonene. Han er utrolig levende og spennende å snakke med. Vi beveger oss videre gjennom lista av stikkord.

Hvor mye arbeider du med sjakken? Har du et fast treningsprogram?

- Selvsagt arbeider jeg mye. Noen sjakkspillere har imidlertid det gale synspunkt at de "må" arbeide 3-4 timer hver dag. Noen uker ser jeg ikke på sjakk i det hele tatt. Jeg driver fysisk trening, leser og går på instituttet. Men når jeg først setter i gang, trenger jeg minst 6-7 timer pr. dag, noen ganger ti. Slik kan jeg holde på i to-tre uker eller en hel måned. Men gjennomsnittet pr. dag er kanskje fire timer.

Grundige analyser

Hvordan driver du sjakktreningen?

- Da jeg var liten, studerte jeg først og fremst de store klassiske partiene. Jeg forsøkte å finne trekkene selv og å forstå idéene bak dem. Jeg så hvordan de store mesterne plasserte brikene sine for å angripe. Nå som jeg spiller ganske bra, har fått erfaring og kjenner til en mengde partier, kan jeg arbeide mer i dybden, med nye trekk, nye planer, nye åpningsidéer. Det viktigste av alt er overgangen fra åpning til midtspill. Jeg må forstå midtspillene så detaljert som mulig. Det er også viktig å få kjennskap til alle nyheter, hva de andre spiller.

Får du all denne informasjonen fra Sovjets sjakkforbund?

- Ikke bare. Jeg mottar også turneringsbulletiner og tidsskrifter fra venner rundt i verden.

Føler du deg som et produkt av Botvinnikskolen?

- Jeg var elev hos Botvinnik i fem år, og det var en svært viktig periode for meg. Den formet meg som sjakkspiller. Botvinnik viste meg den rette veien. Han forsto mine sterke og svake sider og lot meg spesielt arbeide med Aljechins partier. Men vi hentet også idéer fra de andre store spillerne, for han mente jeg burde være så allsidig som mulig.

Har du fortsatt kontakt med Botvinnik?

- Ja, når jeg er i Moskva, drar jeg hjem til han. Jeg viser partier jeg har spilt og får noen gode råd. Hvilke store sjakkmesteres partier vil du særlig anbefale for unge sjakkstuderenter?

- Det er noe å lære av alle de store mesterne. Personlig setter jeg særlig pris på partiene til Aljechin, Spasskij og Keres. Andre vil foretrekke Capablanca, Botvinnik og Petrosjan.

Fischer den største

Glemmer du Fischer?

- Å, nei!

Sjaktkonvensjonens kronprins blir ydmyk.

- Fischer er sikkert den sterkeste sjakkspiller gjennom alle tider. Jeg er svært interessert i Fishers partier. Både jeg og enhver annen sjakkspiller kan bare drømme om å nå Fishers spillestyrke.

Hva mener du om VM-matchen Karpov - Kortchnoi?

- Svært uklar. Men Karpov bør vinne fordi han er mye yngre. De to er sikkert verdens to beste spillere. Det blir interessant.

Ville du ønske at det i stedet var du som skulle møte Karpov i Merano?

- Nei, nei, det er bare en drøm. Jeg måtte sove på spørsmålet for å kunne besvare det.

Men du satser vel på å vinne kvalifiseringen i neste VM-syklus?

- Jeg må i alle fall forsøke å nå kandidatmatchene, men der blir det ikke lett.

Hvem vil du holde som favoritter der?

- Timman er svært sterkt. Jeg er ganske bra. Kortchnoi er svært bra. Vi har også Miles, Portisch, Polugajevskij - og mange andre bra spillere.

Alle spillere har vel sine forholdsvis sterke og svake sider. Hva er eller har vært din svakhet?

- En hemmelighet! Det hadde vært svært ubehagelig for meg om alle kjente mine svakheter og la opp spillet etter dem. På den annen side kan alle analysere partiene mine, og da må de finne ut noe.

Brikker med energi

Men hva er din sterkeste side? Hvordan vinner du så mange partier?

- Jeg tror jeg er en vanskelig motstander fordi jeg prøver å spille mot kongen. Jeg har en dynamisk stil: Brikene er fulle av energi. Jeg spiller stillinger jeg kjenner godt, og forsøker nesten alltid å komplisere. Så kommer jeg med noen uventede trekk, og ofte kan ikke motstanderen parere alle truslene. Dersom han klarer det, koster det mye tid, og det blir tidsnød. Da kommer jeg med enda et uventet trekk... Jeg kan være vanskelig å spille mot når jeg har spillelyst og er i god form.

Hva er den viktigste forutsetningen for å bli en topp sjakkspiller?

- Først og fremst talentet. En med talent, men som ikke arbeider, kan bli en ganske bra sjakkspiller. En som ikke har talent, men arbeider hardt, kan bli en middels sjakkspiller. Men den som har talent og arbeider hardt, kan bli en stor spiller.

Kommer du til å bli verdensmester?

- Jeg? Jeg har brukbare sjanser. Og det er min drøm.

Når du spiller gjennom Karpovs partier; tenker du da på han som en kommende VM-motstander?

- Karpov er en stor spiller, og jeg studerer partiene hans fordi de kan gi meg interessante idéer. Det er for tidlig å starte noen matchforberedelser. Men jeg studerer partiene hans grundig. Det vil være til stor nytte for meg hvis jeg kan forstå hvordan Karpov vinner partiene sine.

Du har studert mange av partiene til de store mestere. Er moderne spillere som Spasskij, Kortchnoi og Karpov stertere enn generasjonen til Lasker, Capablanca og Aljechin?

- Jeg er sikker på at verdens beste spillere alltid har spilt fremragende. Det er vanskelig å sammenligne Lasker med Spasskij eller Capablanca med Karpov. Men gjennomsnittsspilleren er mye

sterkere i dag som kunnskaper og informasjon når fram til alle. Lasker og Capablanca vant mange partier temmelig lett, med dårligere motstand enn alminnelig sterke spillere gir i dag. Derfor kan de gamle partiene virke dårligere, men det bare ser slik ut. Hvorfor spiller du 1 d4 som første-trekk?

- Ikke så lett å svare på. Det er et godt trekk. Jeg spiller trekket fordi det gir gode muligheter til komplisert spill, dessuten de beste sjansene til et sterkt sentrum. Jeg har studert åpningen svært nøyde og har mine favorittsystemer, som a3 mot dronningindisk. Det er interessant at kampen om sentrum kan være verdt et helt tempo i fjerde trekk.

Helt til slutt: Hva synes du om det å utelukkende satse på sjakk?

- Etter min mening bør sjakkspillere være allsidige, samfunnsinteresserte mennesker. De vil tjene på det også som sjakkspillere.

Spalteplassen rommer nok ikke all sjakken som ble snakket på Restaurant Wienerwald denne sene augustkvelden. Men samtalen måtte også ta slutt, før klokka nærmet seg midnatt, og begge parter forlot Graz tidlig morgenen etter. Harry Kasparov forhåpentligvis (og trolig) videre på sin spennende triumfferd i sjakkens verden.

debatt

Feil opplysing

Vi har lest Tom J. Johanssens innlegg i Norsk Sjakkblad nr.4 og kan opplyse at Knut Monsens Minnefond ikke har bevilget kr.1000,- til den "daglige drift" av en Osloklubb, men derimot som reisestøtte til en navngitt spiller.

For Knut Monsens Minnefond
Arne S.B. Krogdahl
(formann)

Redaksjonen kan bare beklage at ovenstående innlegg kom svært forsinket på trykk. Det må åpenbart ha kommet på avveie i løpet av sommeren.

SJAKKUTSALGET

Innehavere: Arnold J. og Kaj Snorre Eikrem

BUTIKK: Gimleveien 21, Oslo

Kontor: Briskebyveien 48,
v. 304, Oslo 2
Ordretelefon: 02/ 56 79 10

+ Vi har nu fått butikklokale i Oslo: GIMLEVEIEN 21 (krysset Nordraaksgrt. / Gimleveien)
Trikk 2, Frogner til Nordraaks grt.

+ Åpningstider er inntil vide-
re: Mandag, tirsdag og torsdag
kl.14-18, lørdag kl.11-14.

+ Vi har et meget stort utvalg i:
Litteratur, brikker og
brett, klokker, rekvisita
osv.
Sjakk-computere: Morphy, Me-
phisto osv. til gunstige pri-
ser.

NB: "Informator Nr.31" er nu
kommet!!

+ Kom innom en tur! - eller be
om våre prislister! Ordres
ekspederes to/tre ganger ukent-
lig.

Bankgiro: 8630.08.06408
Postgiro: 3 98 60 49

Mot sitt eget system

Postsjakknorgesmesteren Dag Orseth gjør det også jevnt bra når han iblant stiller opp i internasjonale turneringer over brettet. Under Viking Chess International i påsken var han en hårsvredd fra napp i FIDE-Mestertittelen.

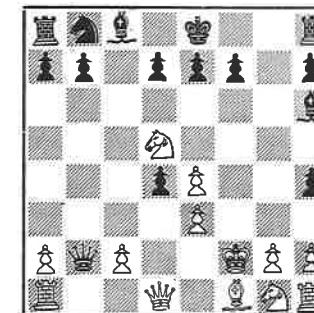
Samme Orseth er etterhvert kjent for sitt skarpe spesialvåpen 1 d4 Sf6 2 Lg5!?

Gunnar Johnsen har pønsket på samme idé, og valgte like godt å forsøke den nettopp mot Orseth på Hotel Viking... Var det fornuftig?

Dag Orseth kommenterer:

Hvit: Gunnar Johnsen, Gjøvik
Svart: Dag Orseth, Brugata

TROMPOVSKY
1 d4 Sf6 2 Lg5!? Et aldeles utmerket trekk som spilles altfor sjeldent. 2 - Se4 3 Lh4 c5 4 f3 g5!? 4 - Da5+ 5 c3 Sf6 6 d5 d6 7 e4 g6 8 Sa3 Lg7 (Pribyl - Helmers Lodz 1978, se NSb 3/1978) er et solid alternativ. 5 fxe4 gxh4 6 e3 Lh6!? I det meste av den eksisterende teori om denne varianten blir dette trekket forkastet pga. 7 Kf2 Db6 8 Sc3 Dxb2 9 Sd5 Kd8 10 Lc4 e6 11 Tbl Da3 12 Dh5 +- og det henvises til Timosjtsjenko (Informator 24/67). Men så enkelt er det ikke å spille sjakk. 7 Kf2 Dette spilles nærmest uten unntak. Det er imidlertid godt mulig at 7 Dh5!? Db6 8 Dxc5 Dxc5 9 dxc5 Lxe3 10 Sd2! er bedre. Men det har ingen tenkt på. 7 - Db6 8 Sc3 Dxb2 9 Sd5 cxd4(?)

Dag Orseth i kamphunør.

Et forsøk på å spille på vinst. Alle rede dette trekket, som Torger Strand introduserte mot meg i NM i postsjakk 1980, fører Timosjtsjenkos variant ad absurdum. Nå går aldeles ikke 10 Sc7+? Kd8!? 11 Sxa8 dx3+. Hesten kommer ikke ut, og den kvite kongen står elendig. 9 - Kd8!? 10 Tbl(!) Dxa2! 11 Tal osv. er også interessant, og kanskje må kvit da ta remis. 10 exd4? Bedre er faktisk 10 Dxd4! Dxd4! 11 exd4 Kd8 12 Sf3. En mulig variant er 12 - e6 13 Se3 Sc6 14 c3 b6 15 Lb5 Lb7 16 d5!? Sa5 17 Thd1 a6 18 dxe6!? axb5 19 Txd6+ Kc8 20 Sd5 Lxd5 21 exd5 fxe6 22 dxe6 med uklar stilling. 10 - Kd8 11 Sf3 Enda dårligere er 11 Lc4? Sc6! 12 Se2!? (12 Sf3 e6 13 Sf6 Dc3! og kvit har ikke kompensasjon for bonden.) 12 - e6 13 S5c3 Db4 14 Dd3 Sa5 15 Lb3 b6 16 Thf1 Tg8 17 Kg1 De7 18 d5 Dg5 19 Df3 La6 20 Tad1 (Orseth - T. Strand NM-postsjakk 1980), og nå 20 - De3+ med vinstdressing for svart, som har løperpar og merbonde. 11 - Sc6 Det truet 12 Se5. 12 Tbl Gir nok en bonde, men hva skal hvit gjøre? 12 - Dxa2! 13 Lb5 e6 14 Lxc6 på 14 Tal Db2 15 Dd3 følger 15 - exd5 16 Lxc6 (16 Thb1 Sa4) bxc6 17 Thb1 La6! og på 14 Dd3? vinner svart ved 14 - exd5 15 Tal dxe4 16 Dxe4 De6. 14 - bxc6 15 Tal Db2 16 Se5! Dette burde tape raskt, men det er ingen grunn til å tro at stillingen

LITTERATUR

Alle bøker med algebraisk ("riktig") notasjon om ikke annet opplyses.

BATSFORD

János Flesch:

The Morra (Smith) Gambit

Boka handler om varianten 1 e4 c5 2 d4 cxd4 3 c3 dxc3 4 Sxc3, som foreløpig har ført en heller beskjeden tilværelse i teoriøkene. Det er ikke stort man vet om varianten, men det virker som om Flesch har samlet omrent det som finnes av materiale, og har supplert med en del egne analyser.

PeSt

Murray Chandler: Sicilian 2 c3
Det har eksistert lite teori på denne ganske populære varianten (en sammenheng her?). Boka tar ikke sikte på å være noe uttømmende referanseverk, men er en grei oversikt med mye forklarende tekst. Chandler spiller varianten selv fast, og burde ha mye å bidra med.

DHS

Kan holdes i det lange løp. To meirbønner og løperpar er ikke til å kimse av. 16 - cxd5! 17 Sxf7+ Ke7 18 Sxh8 Lg7?? Et elendig trekk som markerer starten på et nytt sjakkparti. Etter 18 - dxe4 med idéen 19 - Lg7 er kvit aldeles ferdig. 19 e5 Lxh8 20 Dd2 20 Dd3?! Lxe5 21 dxe5 Dxe5 22 Dxf7+ Kd6 23 Dxf4 er uklart, men neppe dårlig for kvit. 20 - Lxe5 21 dxe5 Dxe5 22 Db4+ Ke8 23 Thf1! Sterkere er 23 Thel: Dxf2 24 Ta3 osv. med uklar stilling. 23 - h3! 24 Kg1 Dg7 25 g3 Tb8! Poenget med 23 - h3! Når svart får ut brikkene har kvit store problem. 26 Dxb8? Heretter er det uinteressant. Relativt best var 26 Dh4 a6! 27 Ta4! De7! og svart har store vinstsjanser. 26 - Dd4 27 Tf2 Naturligvis ikke 27 Kh1? De4+. 27 - Dxal+ 28 Tf1 Dd4+ 29 Tf2 Dd1+ 30 Tf1 Dxc2 31 Tf2 Dcl+ 32 Tf1 Dc5+ 33 Tf2 Kd8 34 Dbl La6 35 Db8+ Lc8 36 Dbl h6 37 Db2 d4 38 Tc2 Db6 39 Da3 d3+ 40 Tf2 Dbl+ 41 Tf1 og 0 - 1 før svart fikk forseglet 41 - Db6+. Etter 42 Tf2 vinner alt, f.eks. 42 - La6, 42 - Dd4, 42 - d2 eller 42 - Lb7!

Pergamon Press Limited

M.M.Botvinnik

Selected Games 1967-1970

Botvinnik kommenterer 40 egne partier. Dessuten forteller han om sine møter med Lasker, Capablanca, Euwe og Aljechin og kommer med tanker om hvordan en sjakkspiller utvikler seg og litt om dataspill.

Livshitz: Test Your Chess IQ, Book 1 Bak en litt dum tittel skjuler det seg en usedvanlig god samling kombinasjonsøvelser. Det legges opp til en systematisk gjennomgåelse, inklusive kontroll av tidsforbruket. Om Tal klarer alle de 455 oppgavene raskt nok, får han 2200 i "rating".

OB

RHM

Julio Kaplan: How to get the most from your Chess Computer

Dette er en underholdende og interessant bok om hvordan sjakkcomputere spiller og hvorfor de spiller som de gjør. Kan spesielt anbefales til folk som vil benytte sjakkprogrammer til seriøs trening.

DHS

Murray Chandler & Ray Keene
THE ENGLISH CHESS EXPLOSION
From Miles to Short £ 4.50
I 1975 hadde England ingen stormester, i dag har dei 5. Boka handler om korleis dette skjedde (turneringstabellar og mange gode, kommenterte parti) og litt om hvilket det skjedde. Av årsakene nemner vi pengar (Jim Slater), mye god sjakk litteratur, åpne weekendturneringar, dyktig forbundsleiing etc. Lesverdig.

JRK.

Tim Harding: Nimzovitsch Defence
Åpningen 1 e4 Sc6 er ifølge forfatteren svært undervurdert. Dette er i alle fall kartet for den som vil gjøre seg bedre kjent i et lite oppgått terrenn.

Encyclopaedia of Chess Openings Vol.C (ny utgave) Red.: A. Matanović £19.95
Både sjakkteorien og redaksjonen har gjort merkbar framgang: Førsteutgaven av dette bindet (1974) var på 348 sider, nå er det 487 like tettpakkede!
Det inneholder "alt" om 1 e4 e5 og 1 e4 e6.

OB

DRONNINGSLUTTSPILL

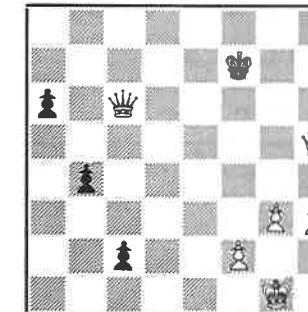
Å vinne med likt materiell...

Dronningsluttspill er vel mange sjakkspilleres mareritt. En kunne trenge å spille postsjakk før å komme til burns i sakene, og det var nettopp hva Dag Orseth, Fantoft (ved Bergen) og Vidar Taksrud, Tranby (ved Drammen) gjorde i Norgesmesterskapet 1980. Et mesterskap der Taksrud endte som nr. 3 og var den eneste som slo mesteren Terje Wibe, mens tittelforsvarer Orseth måtte ta til takke med 5.plass. Og et interessant damesluttspill...

Dag Orseth kommenterer
fra NM i postsjakk 1980:

Etter et vilt midtspill kom partene inn i følgende dronningsluttspill der kruttrøyken for det meste er drevet vekk, men fremdeles setter sitt preg på stillinga, som ikke akkurat er noen dusinvare.

Svart: Dag Orseth

Kvit: Vidar Taksrud

Den materielle likevekten er i hovedsak av rent nominell karakter. Derimot har svart problem med å få kongen i sikkerhet mellom bøndene på dronningfløyen. Hovedsaklig stammer disse problema fra det faktum at bøndene er uten gjensidig dekning. Med b-bonden på b3 eller a-bonden på a5 ville resten vært nærmest en formalitet. Ikke så i den aktuelle stillinga som oppsto etter kvits 55. trekk Dxfh5+.

55 - Ke6 56 Dh6+ I denne stillinga regnet jeg med 56 Dg6+, som er sterke i den grad det utsetter avgjørelsen. Det kunne i så fall ha fulgt 56 -

Kd5! 57 Dd3+ Ke5 58 De3+ (58 f4? Kf6 59 Dd4+ Kf7 og det er allerede slutt på sjakkene) 58 - De4 59 Dc5+ Ke6 60 Db6+ Kd5 61 Db7+ Kd4 62 Dxb4+ Kd3 63 Dd6+ (eller 63 Db3+ Kd2 64 Db2 Kd1 65 Db3 a5 fulgt av 66 - a4 og vinner) 63 - Kc3 64 Dc5/c7+ Kd2 65 Dd6+ Dd3 66 Db4/f4+ Kd1 67 Dg4+ Kc1 68 Df4+ Kb2 69 Df6+ (eller 69 Db4+ Db3 70 Dd4+ Kbl 71 De4 a5 med samme resultat) 69 - Kbl 70 Db6+ Db5 71 Dg6 a5 72 h4 a4 og svart når forvandlingsfeltet først. Etter denne lange vandringer vender vi tilbake til partiet. 56 - Kd7! Her er det nytteløst å ta seg framover direkte med 56 - Kd5 57 Dd2+ Ke5 58 Dg5+! Ke4! 59 De3+ Kf5 pga. 60 g4! Kg6 61 Dd3+ Kf6 62 Df5+ osv. Til gjengjeld har dronninga på h6 en mindre sentral plassering slik at kongen kan ta en annen vei. 57 Dg7+ Etter 57 Dh7+ er det raskt slutt, 57 - Kc8 58 Dh8+ (58 Df5+ Kb7 59 Df7+ Kb6) 58 - Kb7 59 Dg7+ Dc7 og vinner. 57 - Kd6 Her derimot gir ikke 57 - Kc8 58 Df8+ Kb7? 59 Dxb4+ noe som helst. 58 Dd4+ Bedre enn 58 Dg6+ Kc7! 59 Dg7+ Kb6 60 Dd4+ Dc5 osv. 58 - Ke6 Nå ser vi resultatet av trekantmanøvren. Kvit har ikke lenger sjakker på 6. raden. 59 De3+ Eller 59 Dg4+ Kd5 60 Df3+ Kc5, evt. 60 Df5+ Kd4. 59 - Kd7 Kongen går stadig på de samme felta, alt mens kvits dronning presses i stadig dårligere posisjon. 60 Dd4+ Her hjelper verken 60 Da7+ Kc8, 60 Dd2+ Kc8 eller 60 Dd3+ Kc7 61 Dh7+ Kb6. 60 - Dd6 Endelig kom dronninga med i forsvaret også på direkte vis. 61 Dg4+ Et relativt bedre forsøk var 61 Da7+, men etter 61 - Kc6! 62 Dxa6+ Kc5 kommer kongen i sikkerhet bland bøndene. 61 - De6! 0 - 1 Det er slutt på sjakkene etter såvel 62 Dd4+ som 62 Dg7+ 62 - Kc6. Svarts offiserer kom aldri vekk fra felta c6, d6, e6 og d7 ...

Forsvarssjakk

Bønder og offiserer stilte på like fot da Forsvarsturneringen i sjakk gikk av stabelen i SK Stjernens lokaler 4-6. september. De seks som slo seg best fram, ville sikre seg plass i den norske troppen til NATO-mesterskapet i Danmark nå i oktober. 46 mann fra ulike lag av Forsvaret stilte til dyst - av dem omlag halvparten med og uten forbundsrating. Av favorittene var det vel bare Otto Ibenfeldt som ikke kom med på strandhogg til Danmark.

Turneringen var en positiv begivenhet bl.a. på den måten at en fikk innledd et nærmere samarbeid mellom velferden i Forsvaret og det organiserte sjakkliv. Premieutdelingen ble dominert av to kjempestore og velsmakende sjakkblokktaker bakt og pyntet av kjøkensjefen på Gardermoen.

1 Tor Gulbrandsen (Bøler) 5 2 Ole Kr. Tollersrud (ASKO) 5 3 Erlend Stangeland (Sandnes) 5 4 Tor Kr. Schølseth (Kirkenes) 4½ 5 Roar Lindblom (Sandnes) 4½ 6 Pål-Ole Liabøtrø (ASKO) 4½ 7 Bengt Eriksen (Kirkenes) 4½ 8 Knut Baadshaug (Eidsvoll) 4 9 Tormod Iøtveit (OSS) 4 10 Otto Ibenfeldt (Ski) 4

Vi skal se et glimt fra kampene, og går inn etter svarts 43. trekk Th1 i duellen:

Hvit: Tor Gulbrandsen

44 T1d7! Hvit ofrer materiell for å besette den strategisk viktige 7.ra-døn. 44 - Txel 45 Tb7+ Ka8(?) Men slaget er tapt også etter 45 - Kc8 46

Txa7 Kd8 47 Teb7 Kc8 48 Ka4 Sc3+ 49 bxc3 Tbl 50 Txf7, da hvit vinner tårnsluttspillet. 46 Txa7+ Kb8 47 Ka4! Generalen personlig trer avgjørende inn på arenaen. 47 - Tbl 48 Teb7+ Kc8 49 Kb5 1-0 Svart strakte våpen. Etter 49 - Txb2+ 50 Ka6 er videre motstand nytteløs.

¶ Risenga ungdomsskole fra Asker (Espen og Simen Agdestein, Håvard Espelin og Jørgen Bjelke) knep gullet i Nordisk mesterskap i skolesjakk nylig. Behørig omtale i neste nummer!

¶ SJUSJØSJAKKEN har som vanlig gått av stabelen i Lillehammer-Schakselkaps trivelige regi. Selve spesilisten ble denne gang henvist til 2. plassen. Mester: 1 Petter Haugli, Moss 6/7 2 Erling Kristiansen, OSS 5 3 Ole Morten Skogheim, Lillehammer 3 Kl.1: 1 Thor Johansen, Asker 5 2 Rolf Kvassheim, Ski 5 3 Ole Lepperød, Stjernen 4½ Kl.2: 1 Bror Thanke, Bøler 5½ 2 Knut L. Tangen, Lillehammer 5½ 3 Tore Edvardsen, Hønefoss 5 Kl.3: 1 Lars Gylterud, Kongsvinger 5 2 Rudolf Moe, Ski 5 3 Olaf Eriksfallet, Sørum 5 Kl. 4: 1 Asbjørn Langsrød, Konnerud 6 2 Rolf Fredriksen, Stjernen 5 3 Runar Gaarder, Eidsvoll 5.

Elo-kartoteket melder at følgende juniorer gjorde størst ratingframgang i 1. halvår 1981:

Bjørne Dyre Syversten, Ski	+369 = 1704
Nils R. Grøtnes, Tromsø	+293 = 1817
Karstein Rye, Molde	+207 = 1465
Henrik Carlsen, Trondhjem	+196 = 1822
Trude Birkstrand, Masfjord	+189 = 1436
Ove R. Holmen, Steinkjer	+184 = 1809
Roy Bjerklund, Kr. sand	+174 = 1656
Jan Teigen, Lillehammer	+165 = 1618
Svein Endresen, Levanger	+164 = 1829
Øyvind Johansen, Sarpsborg	+163 = 1593

SLÅR DU PÅ TRADEN?

Det snek seg inn noen feil i lista over sentralstyremedlemmene på side 2 i forrige nummer. Her kommer noen riktige telefonnummere:

Rolf W. Tangen 032/45740(p)
Jostein Munkejord 02/830573(p)
02/972010(j)

Feilene går også igjen i Års- og Håndboka, blad 0.1.1.

Sande internasjonal mester

Norge har fått sin tredje internasjonale mester i postsjakk. Øystein Sande ble offisielt utnevnt på ICCF (det internasjonale postsjakkforbundet)s kongress nylig, og vi sender våre lykkefnsknninger til Volda.

Sandes andre og avgjørende inntegning ble sikret i 3/4-finalen i VM etter seier over Sorokin fra Sovjet, som brakte nordmannen opp på 6 poeng av foreløpig 9. Saken er altså klar, selv om tre partier gjenstår.

Sande har også alle muligheter til å nå det store målet å gå til selve VM-finalen. Det gjør de fire beste, og Sande ligger i tettklynga sammen med Danner, Østerrike (6½/10) og Sokolov, Sovjet (4½/6). Den gode ØS har såpass gode stillinger igjen at han mener det bør være mulig å kjempe om gruppe-seieren. Tvi, tvi.

To i VM-finalen?

Nest etter avdøde Olaf Barda, som var nr.4 i det første postsjakk-VM og naturlig nok ble utnevnt til stormester i postsjakk, er Edvard Sterud, Hamar Norges store postsjakknavn. Etter fem NM-titler er det over 10 år siden han har stilt opp "på hjemmebane". I steinet har han forsøkt å arbeide seg opp på den internasjonale arena. Nå ser han endelig ut til å lykkes for fullt! Sterud vant jo også en VM-semifinalen forleden, og kjemper i en 3/4-finale ved siden av Sande. Hvordan det går?

Vel, Sterud er vanligvis ikke av de mest meddelsomme. Han sitter på Hamar og jobber seriøst med sakene (med bl. bl.a. åpningskunnskaper av sjeldent format). Strengt tatt liker han ikke å spre partiene sine umødig heller.

Vi kjenner imidlertid Sterud godt (han er tradisjonelt "anonym" bakspiller ved internasjonale turneringer, krets-mesterskap etc. i Hamar og omegn. Brettsjakk har han ikke spilt på len-

Postsjakk-IM Edvard Sterud.

ge. Fra tidligere har han bl.a. en 4. plass i øverste klasse i NM 1959.)

"Fernschach" har hittil kunnet melde om 4 av 5 poeng til Sterud, og vi slår på tråden for å høre tendensen...

-Joda, det ser bra ut. Hvor mange poeng? Jeg har vel 6 av 7. På de fire siste blir det noe verre. Jeg tar vel noe slikt som 2 av 4. Da blir det 8 av 11.

Kort sagt må Edvard Sterud ha minst en skrivefeil å gå på i forhold til plass i VM-finalen. 8 av 11 høres ut som en plass bland de to beste.

Ti minutter etter lå vi på telefonen igjen, og fikk følgende godbit til Norsk Sjakkblads lesere. Det er en aldri så liten sjeldenhets (og godbit!) med et parti av vårt postsjakk-ess på Hamar. Sterud kalte det et "freskt" parti han hadde for hånden.

3/4-finalen. Postsjakk-VM.

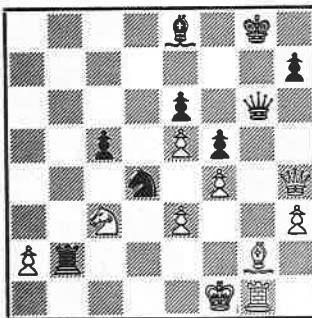
Hvit: Edvard Sterud

Svart: I.V.Kellner, Australia

HOLLANDSK

1 d4 e6 2 c4 f5 3 g3 Sf6 4 Lg2 Le7 5
Sf3 0-0 6 0-0 d6 7 Sc3 De8 8 Dc2 Dh5 9
b4 c6 10 c5 Sa6 11 Tbl Sc7 12 Lf4 Sce8
13 b5 Ld7 14 cxd6 Lxd6 15 Lxd6 Sxd6 16
Se5 Sg4 17 h3 Sxe5 18 dxе5 Sf7 19 f4
Tac8 20 Tfd1 Le8 21 b6 axb6 22 Txb6 g5

23 Txb7 gxf4 24 gxf4 Kh8 25 e3 Tg8 26 Kf1 c5 27 Tb6 Dg6 28 Df2 Tg7 29 Tdb1 Sd8 30 Tb8 Tgc7 31 Dh4 Sc6 32 Txc8 Txc8 33 Td1 Kg7 34 Kf2 Tb8 35 Tg1 Tb2+ 36 Kf1 Sd4

37 Le4 fxe4 38 Txg6+ Lxg6 39 Df6+ Kh5 40 exd4 cxd4 41 Sxe4 Txa2 42 Df8+ Kh5 43 Sf6+ Kh4 44 Dh6+ Kg3 45 Dg5+ Kf3 46 Dg4+ Ke3 47 Dg3+ Kd2 48 Df2+ 1 - 0

Norges Postsjakkforbund fikk seg forresten en hyggelig overraskelse forleden. Edvard Sterud meldte seg på til NM 1982. Hvorfor det? Jo, det passet inn før VM-finalen. Den kommer nok ikke i gang før våren '83. Sterud kan tenke seg litt oppvarming med bl.a. en del eksperimentering i åpningene...

Wibe gjør hat trick?

Terje Wibe herjer for fullt i norsk postsjakk. Han har allerede sikret to norgesmesterskap og er med i kampen om det tredje. NM 1978 har vi brakt tidligere. Slik ble tabellen for NM 1980:

1 Terje Wibe	-	0	1	1	1	1	1	1	1	1	9
2 Ole-Eivind Haugseth	-	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8
3 Vidar Taksrud	-	0	-	1	0	1	1	1	1	1	7
4 Torger Strand	-	1	0	-	1	1	1	1	1	1	7
5 Dag Orseth	0	1	1	-	1	0	1	1	1	1	7
6 Odd K Lie	0	0	1	-	1	1	1	1	1	1	6
7 Karl W Strand	0	1	0	-	0	1	0	1	1	1	5
8 Bjørn Minge	0	0	0	-	0	1	1	1	1	1	4
9 Bjarne Blikeng	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	4
10 Gottfred Gjeruldsen	0	0	0	0	0	0	0	-	1	1	2
11 Einar Andreassen	0	0	1	0	0	0	0	-	1	0	2
12 Olav Arvoll	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	-

I 1981-mesterskapet har Wibe ikke mindre enn 10 poeng av 11. Likevel er det ennå ikke klart for noen seiersseremoni. Porsgrunns Odd K. Lie (norgesmester 1972) har også vist storform, og står foreløpig bokført med 6½ av 7.

Østlandsseriens gjennombrudd

38 lag, eller nøyaktig dobbelt så mange som sist, tripper på startstreken til Østlandsserien 1981/82. Sentralstyrets nye tilbud med 4-mannslag i 3. divisjon har vist seg som et godt trekk. Vi har fått tre regionale avdelinger som ser riktig trivelige ut. I 1. divisjon blir det hardere enn noen gang å komme gjennom nåløyet til finalen. Fem-seks lag aspirerer, og det blir få "gratispoeng" å hente underveis. Moss Schakklubb er satt ned i 2. divisjon etter søknad, da klubben nylig ble tappet for endel nøkkelspillere som meldte overgang til den nye Tao Sjakkklubb. Sentralstyret valgte av sportslige grunner å la Asker få den ledige plassen, tross de formelle motforestillingerne i og med at de ikke har deltatt før. Askers juniordominerte lag tenker sikkert å melde seg på i finalekampen.

Her lagene i Østlandsserien 1981/82:
 1.DIVISJON: 1 Ski SK 2 OSS 3 Drammens SK 4 Bærum SS 5 SK Stjernen 6 Brugata SK 7 Asker SK 8 Akademisk SK
 2.DIVISJON A: 1 Kongsberg og Våpenfabrikken SK 2 Sarpsborg SK 3/Tønsberg SK 4 SK Tempo 5 Bøler SK 6 SK Tao
 2.DIVISJON B: 1 Gjøvik SK 2 Hamar SS 3 Hønefoss SK 4 Moss SK 5 Konnerud SK 6 OSS II
 3.DIVISJON A: 1 Sarpsborg SK III 2 Holmestrand SK 3 SK 1911 4 Eiker SK 5 Horten SK 6 SK Tempo II
 3.DIVISJON B: 1 ASKO II 2 Eidsvoll SK 3 As SK 4 Sarpsborg SK II 5 Lillestrøm SK 6 Sørum SK
 3.DIVISJON C: 1 Trysil SK 2 Løten SK 3 Kongsvinger SK 4 Hamar SS II 5 Elverum SK 6 Åsnes SK

Ekstravogner med NSb

Datoen på 2. omslagsside stemmer, men med et lite forbehold. Åtte døgn etter redaksjonens avslutning får vi plutselig vite at det ikke er levert 6 annonesider som avtalt, men bare 3½. Trykkeriet har derfor stått maktesløse, og dette nummeret blir kjedelig forsinket.

I hui og hast snekres side 29 og 30 sammen. Det positive i fadesen er at vi dermed bl.a. får med oppsettet for Østlandsserien, dessuten et rykende ferskt parti av vårt postsjakk-ess Edvard Sterud.

NORGES GRAND PRIX

NGP 1981-82

Grand Prix-sesongen er over oss igjen! I øst og i vest, i sør og i nord utkjempes fortatte kamper om NGP-poeng samt armen heder og ære. Bildet er fra hurtigsjakkturneringen Moss Grand Prix. Vi ser fra høyre vinneren Jarl H. Ulrichsen, Petter Haugli (nr.2 sammenlagt i Mester), Tevje Ulsbøl, Gaute Lindgard, Fred Ellingsen og Frank Melleby. (Foto: Moss Avis)

Sammenlagtlistene omfatter foreløpig 8 turneringer, hvorav hele 4 har vært hurtigsjakk. Av erfaring vet vi at listene raskt skifter utseende utover sesongen. Men unge Jan Terje Hansen har startet usedvanlig sprekt, - i to klasser!

STILLINGEN PR. 5. OKTOBER:

Klasse M:

1 Tor Kristiansen, Drammen	30
2 Petter Haugli, Moss	27
3 Thor Støre, OSS	18
4 Johannes Høie, Narvik	17

Klasse 1:

1 Erik Høidal, Randaberg	29
2 Thor Støre, OSS	23
3 Kjell Åke Andersson, Karlstad	21
4 Erik Engebretsen, Moss	17
5 Haldor Eriksen, Bodø	17
6 Petter Olsen, Randaberg	17

Klasse 2:

1 Ole M. Opsal, Askøy	25
2 Jack Paulsen, Ganddal	20
3 Jan Sørgjerd, Kragerø	17
4 Frode Ludvigsen, Tempo	17
5 Haldor Eriksen, Bodø	17

Klasse 3:

1 Jan Terje Hansen, Kristiansand	44
2 Øyvind Johansen, Sarpsborg	31
3 Johnny Bergholt, Bodø	17

Klasse 4:

1 Jan Terje Hansen, Kristiansand	51
2 Adolf Myrland, Evenes	17

Peer Gynt Open

9-14/8

1 Thor Støre, OSS	1924	+31 +19 -02 +24 +23 +05 +06	6	26,5
2 Svein G Myren, Stjernen	2111	+40 +13 +01 =06 =17 +11 =04	5½	29,5
3 Anders Lundin, Sverige	2191	+35 -05 =26 +20 +49 +14 +12	5½	24,5
4 Frode Ludvigsen, Tempo	1745	-10 +51 +50 +18 +27 +23 =02	5½	23,0
5 Rolf H Kvassheim, Ski	1882	+08 +03 =23 +42 =25 -01 +17	5	27,5
6 Vidar Taksrud, Tempo	2004	+49 +43 +24 =02 =11 +17 -01	5	26,0
7 Harald Lieb, V.Tyskland	2295	+21 +37 =42 -23 +10 =15 +18	5	23,5
8 Erik Høidal, Randaberg	1917	-05 =35 +34 +36 +24 +27 =11	5	23,0
9 B. Bårdsen Trondhjem	5 10 Dr.F. Boog V.Tyskland	4½ 11 T.Ulsbøl Tempo	4½ 12 I.Kosberg	Molde 4½ 13 J.E.Braathen OSS
				4½ 14 H.J.Schubert Østerrike
				4½ 15 Ø.Johansen
				Sarpsborg 4½ 16 P.Olsen Randaberg
				4½ 17 T.Solem Ski 4 18 U.Sjødell Sverige
				4 19 Sharon Evans USA 4 20 E.Austreng
				4 21 Ø.Andersen Arbeidernes 4 22 L.Breivik Tempo
				4 23 F.A.Westerby Brugata 3½ 24 G.Bue Tønsberg 3½ 25 J.T.Hansen Kristiansand
				3½ 26 R.Elseth OSS 3½ 27 U.V.Henriksen Tempo
				3½ 28 S.Moen Gjøvik 3½ 29 O.Nordheim
				Moss 30 B.Brunvoll Molde 3½ 31 R.Michelsen OSS 3½ 32 T.M.Thorgersen Tempo
				3½ 33 J.Øvergaard Løten 3½ 34 J.E.Edvardsen Løten 3½ 35 Ø.Rustad Halden 3 36 B.Redlich
				V.Tyskland 3 37 L.E.Skårås Elverum 3 38 K.Å.Andersson Sverige 3 39 P.Baggetun
				Gjøvik 3 40 H.Lind Jarl 3 41 H.Aukrust Ski 3 42 R.W.Tangen Sarpsborg 2½ 43 A.
				Øvergaard Løten 2½ 44 A.Godal Gjøvik 2½ 45 K.Rye Molde 2½ 46 S.Johansen Stjernen
				2½ 47 G.Schubert Østerrike 2½ 48 K.Larsen Strømmen 2½ 49 E.Krogh ASKO 2 50 M.Nygaard
				I Østfold 2 51 O.P.Skårås Elverum 2 52 O.J.Kristiansen Horten 2 53 F.Andersen Horten 2 54 T.Nyen Asker 1½ 55 R.Kristiansen Hamar 1

Etter at Dagbladets sjakkredaktør hadde glimtet til i Peer Gynt Open, tok også Nordenmesteren anno 1977, Lars Erik Pettersson fra Karlstad, turen

opp til Gausdal for å spille hurtigsjakk parallelt med innspurten i storturneringen.

Jarl Cup (hurtigsjakk)

15-16/8

1 LE Pettersson, Sverige	6½ 2 K Å Andersson, Sverige	5 3 Einar Gausel, Stjernen
5 4 L E Johanson, Sverige	5 5 K Nilsen Elverum	5 6 P Omtvedt, Sarpsborg
5 7 E Høidal, Sarpsborg	5 8 P Olsen, Randaberg	4½ 9 O Ibenfeldt, Ski
4½ 10 B Brunvoll Molde	4½ 11 Ø Johansen, Sarpsborg	4½ 12 I Kosberg, Molde
4 13 U Sjødell, Sverige	4 13 Ø Anderssen, Arbeidernes	4 15 F A Westerby, Brugata
4 17 F Boog, V.Tyskland	4 18 T J Johanssen, OSS	4 16 K E Feldte, Sverige
4 19 S Å Johansen, Elverum	3½ 19 S Å Johansen, Elverum	4 20 R H Kvassheim, Ski
3½ 20 H Isachsen, Molde	3½ 21 A Lundin, Sverige	3½ 21 L A Lundin, Sverige
3½ 22 H Isachsen, Molde	3½ 22 H Isachsen, Molde	3½ 22 H Isachsen, Molde
3½ 23 O Holmen, Steinkjer,	3½ 23 O Holmen, Steinkjer	3½ 23 O Holmen, Steinkjer
3½ 24 E Gausel, OSS	3 25 A O Trana, Steinkjer	3 25 A O Trana, Steinkjer
3 27 O Nilsen, Molde	3 28 R Hollås, Steinkjer	3 29 M Lassen, Sverige
3 30 J Templet, Lillestrøm	3 30 J Templet, Lillestrøm	3 30 J Templet, Lillestrøm
3 31 W Tonebæk	3 32 E Hansen, Lillehammer	3 32 E Hansen, Lillehammer
3 33 K Larsen, Strømmen	3 33 K Larsen, Strømmen	3 33 K Larsen, Strømmen
3 34 O J Kristiansen, Hamar	3 35 S Johansen, Stjernen	3 35 S Johansen, Stjernen
3 36 F Andersen, Horten	3 36 F Andersen, Horten	3 36 F Andersen, Horten
3 37 K Rye, Molde	3 38 B H Olsson, Molde	3 39 H Lind, Jarl
3 40 T Nyen, Asker	1½ 40 T Nyen, Asker	1 40 T Nyen, Asker

Solund Grand Prix (hurtigsjakk)

14-16/8

1 G Halvorsen Solund	5½ 2 H Eiken Fyllingsdalen	5½ 3 T Brekke Bergen	5 4 J H Polo
4½ 5 0 M Opsal Askøy	4½ 6 I Bern Bergen	4½ 7 T Eikeland Askøy	4½ 8 E Vefring Flørø
4½ 9 Rasmussen Askøy	4 10 O Birkestrand	4 11 T Rasmussen Askøy	4 12 S Solheim Bergen
3 13 J Kvamme Bergen	3 14 T I Bratteteig Bergen	3 15 D Takle Solund	2½ 16 E Sælensminde Bergen
2 17 O Otterlei Bergen	2 18 M Lilli Bergen	2 19 B Pedersen Løperen	2 20 Y Hartvigsen Luster

1 J Rivli Bergen	6 2 B Haveland Ski	5½ 3 Grethe Haugsvær Masfjordnes	5 4 O H
Birkestrand Masfjordnes	5 5 O F Kvamme Bergen	5 6 Trude Birkestrand Masfjordnes	4½ 7 E Tonning Fyllingsdalen
4½ 8 J Nyland Høyanger	4½ 9 S Seljeseth Florø	4 10 A Haugsvær Masfjordnes	4 11 Å Sandnes Masfjordens
4 12 K Lerpolde Solund	4 13 A Bolstad Fyllingsdalen	4 14 T Haugsdal Masfjordnes	4 15 A T Haugsdal Masfjordnes
3½ 16 E Kvi-	3½ 17 F Ellingsen Solund	3½ 18 H. Polo som i år som i fjor på-	3½ 19 Å

Kjersti Hærum Luster

20 P Vassbotten Høyanger

3 21 P H Vangsnæs Høyanger

3 22 B

H Odeen Solund

2½ 23 S Ellingsen Solund

2 24 P H Thue Høyanger

2 25 O J Vigdal

Luster

2 26 C O Takle Solund

1 27 D Strand Solund

1 28 Laila Marthinsen Luster

1

José H. Polo som i år som i fjor på-

førte Eiken tap med svart i hollandsk.

Derved ble det hele avgjort i siste

runde, hvor Polo til slutt ble uten

poeng mot Halvorsen. Derved ble det

hjemmesier med knapp margin.

I klasse 3 og 4 vant Johnny Rivli,

Bergens Schakklub en klar seier foran

Bjørn Haveland, Ski (Sognadal) - dess-

verre ble en snytt for toppoppgjøret.

Grethe Haugsvær fra Masfjorden ble

vinner av klasse 4 - en sterkt presta-

sjon av 13-åringen. Gunnar Halvorsen

Det åpne Nordlands mesterskapet

Ballangen 28-30/8

1 Johannes Høie, Narvik	2109	+12 +20 +13 =02 +03 +05	5½ 19,0
2 Paul Svedenborg, Narvik	2402	+14 =04 +19 =01 +11 =03	4½ 20,5
3 Dag Svedenborg, Narvik	2169	+28 +13 +09 +11 -01 =02	4½ 19,5
4 Steinar Lindblom, OSS	2198	+06 =02 +17 -09 +12 +11	4½ 18,0
5 Haldor Eriksen, Bodø	1648	+24 -11 +15 +16 +09 -01	4 18,0
6 Johnny Bergholt, Bodø	1562	-04 =28 +23 +13 =10 +16	4 16,0

7 J.Hansen Narvik 4 8 S.Indregard Narvik 4 9 P.Salomonsen Ballangen 3½ 10 J.R. Hesjeli Ballangen 3½ 11 F.Henriksen Bodø 3 12 G.Hansen Narvik 3 13 E.Lockertsen Narvik 3 14 M.Barge Tromsø 3 15 A.Myrland Evenes 3 16 T.Røtnes Narvik 3 17 S. Sigvaldsen Narvik 3 18 R.Knutsen Ballangen 3 19 B.Kristensen Narvik 2½ 20 P.Ellingsen Narvik 2½ 21 H.Torvatn Narvik 2½ 22 Ø.Buhaug Bodø 2 23 J.Hesjeli Ballangen 2 24 K.Moen Narvik 2 25 B.Jensen Ballangen 1½ 26 T.Johansen Ballangen 1½ 27 H.Lindgren Narvik 1 28 T.Nymo Ballangen ½

Johannes Høie la noe overraskende beslag på førsteplassen foran Svedenborg, brødrene og Steinar Lindblom. Gledelig come-back av Paul som nå er bosatt i Narvik igjen etter diverse dvaleår på Vestlandet. Vi aner alt nå konturene av et enda sterkere Narvikmannskap

Hvit: Johannes Høie, Narvik

Sort: Dag Svedenborg, Narvik

SICILIANSK-Maroczy

1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 Sf3 g6 4 Sc3 Lg7 5 e4 cxd4 6 Sxd4 d6 7 Le2 0-0 8 0-0 Ld7 9 Le3 Sc6 10 f3 a6?! En bedre fortsettelse er trolig 10 - Sxd4 11 Lxd4 Lc6 12 Dd2 Sd7 13 Lxg7 Kxg7 14 Dd4+ Kg8 eller 12 Tc1 Sd7 13 b4 Lxd4 14 Dx d4 b6. I begge tilfeller beholder hvit et litt friere spill.

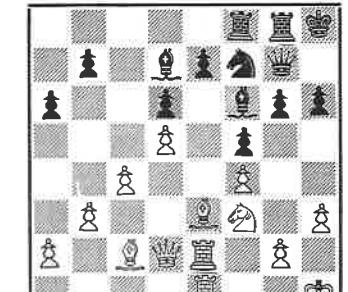
11 Dd2 Se5? Bedre er 11 - Tb8 med ideen Sxd4 fulgt av b5

12 Kh1 Dc7 13 b3 Tf8 14 Tac1 Dd8 15

Sd5 Sxd5 16 exd5 Df8 17 h3(!) f5(?)

Svekker feltet e6 og i partifortset-

telsen blir dette helt avgjørende.

26 Ld4 g5 27 Txe7 g4 28 hxg4 fxg4 29

Sh4 Te8 30 Sg6+ Kh7 31 Se5+ 1-0

så.

Det åpne Rogalandsmesterskapet

		Sandnes 11-13/9						
1	Tor Kristiansen, ASKO	2220	+19 +11 +10 +08 =04 =02	5	18,0			
2	Erik Høidal, Randaberg	1917	+12 +10 =06 =04 +05 =01	4½	19,5			
3	Tor Arne Hauge, Brugata	2058	=09 -06 +12 +11 +13 +07	4½	16,0			
4	Petter Olsen, Randaberg	1860	+15 +07 =08 =02 =01 =05	4	20,5			
5	Gunnar Stake-Larsen, Sandnes	1842	=06 +09 +18 +13 -02 =04	4	18,0			

6 O.M.Opsal Askøy 3½ 7 E.Lauritzen Kristiansand 3½ 8 R.Lindblom Sandnes 3½ 9 J.Haugland Sandnes 3½ 10 J.Paulsen Ganddal 3 11 I.N.Bjordal Stord 3 12 T.Eikeland Askøy 2½ 13 K.Stangeland Sandnes 2½ 14 E.Brekken Ganddal 2½ 15 C.Endresen Randaberg 2½ 16 O.Østerhus Ganddal 2 17 W.Øverås Ganddal 2 18 G.Skjold Hinna 1½ 19 F.Antonsen Stavanger 1½ 20 S.Simonsen Ski 1

Gruppe B:

1	Jan Terje Hansen, Kristiansand	1340	+14 =03 +17 +11 +02 =04	5	20,5			
2	Inge Moen, Risør	1482	+09 +23 +04 =10 -01 +03	4½	21,5			
3	Knut Storland, Randaberg	1396	+28 =01 +20 +05 +10 -02	4½	20,5			
4	Arnstein Sandvik, Sandnes	1369	+32 +12 -02 +06 +17 =01	4½	20,5			
5	Geir Smith-Meyer, Stavanger		=31 +13 +08 -03 +19 +10	4½	18,5			
6	Jan Vidar Vestby, Ganddal		=18 +16 +07 -04 +22 +19	4½	18,0			
7	Vegar Hjermundrud, Sandnes	1514	=16 +18 -06 +13 +24 +17	4½	17,0			
8	R.Monge Ganddal 4 9 J.K.Våge Randaberg 4 10 D.Syvertsen Sandnes 3½ 11 T.Tjensvoll 3½ 12 R.Aarthun Sandnes 3½ 13 J.Moe Tronhjem 3½ 14 R.Antonsen Risør 3½ 15 A.Sæther Riska 3½ 16 P.Fossan Ganddal 3 17 H.Haukalid Sandnes 3 18 P.Ø.Berge Riska 3 19 F.Andersen Horten 3 20 B.M.Heegaard Stavanger 3 21 G.Helland Strand 3 22 T.Sandvik Sandnes 2½ 23 O.H.Kleppa 2½ 24 R.Bjørlo Strand 2½ 25 O.Skjæveland Strand 2½ 26 S.A.Aarvik Stavanger 2 27 A.Retedal Ganddal 2 28 A.Hallsjø Haugesund 2 29 G.Sæther Riska 2 30 J.Breiland Ganddal 2 31 A.Pedersen Stavanger 1½ 32 O.Madland Nærø 1½ 33 S.K.Bru Strand 1½ 34 R.Sersch Strand 1½ 35 A.Skretting Nærø 1							

Moss Grand Prix (hurtigsjakk)

			27/9
1	Jarl H. Ulrichsen, ASKO	2266	+23 +14 +13 +06 =02 +04
2	Petter Haugli, Moss	2257	+28 +29 +26 +05 =01 -06
3	Hans I. Kongevold, Moss	1793	+37 +44 -05 +25 +23 +11
4	Vidar Poulsen, Stjernen	1723	+35 =05 +17 +10 +07 -01
5	Fred Ellingsen, Moss	2034	+31 =04 +03 -02 +15 +wo

6 P.Omtvedt Stjernen 4½ 7 G.Lindgard Ski 4½ 8 F.Melleby Halden 4 9 Ø.Johansen Sarpsborg 4 10 T.Kristiansen Drammen 4 11 I.Brøndbo Halden 4 12 L.Onstad Moss 4 13 K.E.Johansen Moss 3½ 14 J.Bjørgvik Moss 3½ 15 T.Rangøy Sarpsborg 3½ 16 T.Ulsbøl Tempo 3½ 17 O.Nordheim Moss 3½ 18 S.Simonseth Ski 3½ 19 T.Brøndbo Halden 3½ 20 R.H.Kvassheim Ski 3½ 21 T.Høidal Sarpsborg 3½ 22 L.Sæther Fredrikstad 3½ 23 J.R.Johansen Sarpsborg 3 24 H.Rangøy Ski 3 25 R.Jørgensen Halden 3 26 A.Aasum Halden 3 27 B.Olsson Lillestrøm 3 28 L.Karlsgren Strømstad 3 29 L.Czillinger Moss 3 30 F.Johansen Halden 3 31 R.Knudsen Moss 3 32 S.Skjønberg I.Østfold 2½ 33 R.Moe Ski 2½ 34 R.Hammer Moss 2½ 35 K.Fuglevik Moss 2 36 A.Sæther Sicilianerne 2 37 S.Lunde Sarpsborg 2 38 U.Svensson Strømstad 2 39 H.Sjøl ASKO 2 40 A.Rustad Halden 2 41 E.Næss Fredrikstad 2 42 T.Afdal Sarpsborg 2 43 E.Andersen Moss 2 44 O.Olfusen Moss 1½ 45 M.Nygård I.Østfold 1½ 46 S.Karlsen Sicilianerne 1½ 47 T.Heide Halden 1½ 48 Ø.Rustad Halden 1½ 49 J.T.Olsen Moss 1½ 50 K.Johansen Moss 0

Eidsvoll Grand Prix (hurtigsjakk)

3-4/10

1 Per Omtvedt Stjernen 6 (27) 2 Jahn Hanssen Stjernen 6 (26) 3 Petter Haugli Moss 6 (25,5) 4 A.Mella Strømmen 4 5 T.Hoff Hamar 4 6 O.Habberstad Eidsvoll 4 7 Ø.R.Johnsen Bøler 3 8 J.Bjørgvik Moss 3 9 L.Bræstein Hamar 2½ 10 M.Bistrup Lillestrøm 2½ 11 J.Svenske Strømmen 1

Gruppe B:

1 Jan Harald Alnes Elverum 6 2 Øystein Grasmo Strømmen 5½ 3 Odd Frydendal Hamar 5½ 4 P.K.Vigdal Bøler 5½ 5 B.Thanke Bøler 5½ 6 E.Tenold Eidsvoll 5 7 S.Johnsen

Kongsvinger 4½ 8 R.Rasmussen Sørums 4½ 9 K.Smedtorp Kongsvinger 4½ 10 H.Halvorsen Bøler 4½ 11 A.Eriksfallet Sørums 4 12 E.Lie Elverum 4 13 E.Mickelson Løten 4 14 G.Brobakken Hamar 4 15 O.Eriksfallet Sørums 4 16 E.Berntsen Strømmen 4 17 G.Lindberg Sørums 4 18 E.Bremserud Bøler 3½ 19 K.Brandt Eidsvoll 3½ 20 E.Glasø Hamar 3½ 21 A.Skjold Eidsvoll 3½ 22 A.Mannerud Eidsvoll 3½ 23 R.Gaarder Eidsvoll 3½ 24 F.Christiansen Strømmen 3 25 A.Imerslund Hamar 3 26 T.Jensen Sørums 3 27 G.Bahus Løten 3 28 H.Jensen Sørums 3 29 T.Halvorsen Eidsvoll 3 30 L.Aadne Eidsvoll 2½ 31 J.Templat Lillestrøm 2½ 32 O.J.Kristiansen Hamar 2½ 33 K.Langseth Eidsvoll 2 34 Ø.Tjernsø Eidsvoll 2 35 O.V.Skåret Hamar 1½ 36 H.Berg Eidsvoll 1½ 37 T.Gulli Eidsvoll 1½ 38 S.Aasgaard Eidsvoll 1

NSFU & nytt**ÅRSMØTE**

Det 4. Årsmøte i NSFU ble avholdt på Hamar 8. august. For første gang var det kun representanter fra NSFU's kretser som hadde stemmerett. Det møtte 24 representanter fra 10 (av 14) kretser. Tatt i betraktning at dette var det første årsmøtet etter prinsippet med kretsrepresentasjon, kan en være godt fornøyd. Det var en engasjert forsamlung med solid innsikt i sakene og underbygde meninger om skole- og ungdomsarbeidet innen norsk sjakk. Som det hører et årsmøte til, ble det utdelt både ris og ros underveis. Referat blir sendt alle avdelinger innen NSFU og NSF.

REGISTRERING

I begynnelsen av september sendte NSFU ut registreringsskjema til alle landets lokallag, dvs. såvel klubbers Ungdom som skolesjakkgrupper. Dessverre har altfor mange klubber "glemt" å returnere disse i utfylt stand før fristens utløp (2. oktober). Følgen er at mange av våre medlemmer under 25 år ikke får tilsendt det nylig utkomne nummer av Førsteraden (nr. 3 81). Ungdomsledere med dårlig samvittighet besnarest ta pennen fatt. Utfylte lister ekspress-sendes Ungdomskretsen, som umiddelbart vil underrette Førsteradens pakkeavdeling.....

REKRUTTERING

For å styrke sjakkinteressen i nærmiljøet og øke rekrutteringen har enkelte sjakkklubber satt i gang en organisert skolesjakkvirksomhet. Blant klubbens medlemmer rekrutteres

et nødvendig antall instruktører. Deretter kontaktes barne- og ungdomsskolene i kommunen med tilbud om hjelp til igangsetting av sjakkgrupper. Etterhvert som skolene svarer positivt, settes instruktørene inn der det passer best. Derved er karusellen i gang. Etter et års grunnopplæring kan deltagerne tilknyttes klubbenes ungdomsavdeling, og snart er de fullverdige medlemmer av klubben. Alt som kreves er litt målbevisst innsats! Interesserte kan få ytterligere informasjon fra NSFU eller nærmeste ungdomskrets.

SJAKKENS UNGDOMSFOND

er opprettet av overskuddet etter Ungdommens sjakklotteri.

Vi vil i de nærmeste år prioritere tiltak som kan føre til utdanning av skolesjakkinstruktører, særlig i samband med valgfagopplegg i skolen.

Det kan søkes om støtte for plantage tiltak. Søknadene behandles 31/12, 30/4 og 31/8. Fondet ber også om støtte til sin virksomhet i form av pengegaver til bankgiro 7050.20.03672.

Fondets adresse er: Sjakkens Ungdomsfond, Odd Birkestrand, 5180 Masfjordnes.

Ekstra Turnerings-informasjon:

MALMÖ OPEN 18-20/12. 6 runder. SA: 125. Frammøte innen kl.18. PI: Malmö Schackförbund, Osbygatan 3, 21443 Malmö. Tlf. 40-79971. Postgiro 432399-4. Påmelding innen 13/12 (ellers 50 kr. ekstra). PP: 4000-2000-1000-500 etc.

presidentens hjørne

NSF's forhold til internasjonale turneringer i Norge har ofte vært debattert de siste årene, både her i sjakkbladet og i dagsavisene. Det har vært hevdet at NSF har neglisjert dette feltet, inklusive den flittige arrangør av slike turneringer, Sjakkklubben Jarl ved Arnold J. Eikrem. Noen har til og med hevdet at det ser ut som vi har to sjakkforbund i Norge. Nå har vel de verbale bataljer i løs-salgsavisene i betydelig grad overdimensjonert problemene. Men sentralstyret har gått inn for å få vekk dette skisma i norsk sjakk, slik at vi her

på berget kan trekke i samme retning. Vi har derfor drøftet saken med Arnold J. Eikrem, og blitt enig om et samarbeid.

Rent konkret vil NSF støtte etablerte internasjonale turneringer i Norge ved å betale opphold, eventuelt reise for sterke utenlandske spillere. Ved å ordne dette gjennom de utenlandske forbund skal vi sikre oss at norske spillere som er interessert i internasjonal matching skal bli invitert tilbake. Foreløpig vil vår støtte, av vel publiserte økonomiske årsaker, være beskjeden, men noe skal det bli i 82. Sentralstyret har også manet Jarl til forsiktighet med å arrangere flere turneringer utover de tre-fire som er godt etablert.

Vi håper på godt samarbeid i tiden fremover, til beste for norsk sjakk både i nasjonalt og internasjonalt perspektiv.

Alf Øverås

SJAKKENS VENNER

- er Norges Sjakkforbunds støtteorganisasjon
- ønsker å bedre norsk sjakks økonomi
- støtter internasjonalt samkvem ved å yte økonomiske bidrag til norsk deltagelse utenlands og internasjonale turneringer her hjemme.

I sesongen 1980/81 samlet "SV" inn ca. kr. 18.000,-, som alt ble ført tilbake til norsk internasjonalt samkvem, og dermed avlastet våre sjakkforbunds alltid beskjedne økonomi.

Målsettingen i inneværende sesong må være å samle inn vesentlig mer midler enn i forrige sesong.

SV avholder således et mindre lotteri med 6 premier, hver på ½ gris. Trekning 5. desember. Kan du selge en bok med 20 lodd a kr. 5,-? Kontakt snarest Kaare Olsen, Håkon Håkonsons vei 13, 2600 Lillehammer.

SJAKKENS VENNER støtter norsk representasjon i utlandet.

Hovedtyngden av midlene kommer inn gjennom medlemskontingenten. Denne er minimum kr. 50 pr. sesong (1/5-30/4) eller kr. 1000 for lisensvarig medlemskap. MELD DEG INN I DAG.

Sjakkens Venner, Boks 9149 Vaterland, Oslo 1. Postgirokonto 2 35 34 31.

Informasjoner fra sentralstyret

Nr. 3 1981/82

NORSK SJAKKBLAD

Nr. 8 1981 blir redigert av Øystein Brekke. Nr. 9 og 10 blir et dobbelt-nummer med Svein Åge Johansen som redaktør. Spørsmålet om ny fast redaktør vil forhåpentligvis snart bli avklart. Eventuelle interessenter besøk kontakt!

EM LAG

Norge møter Tsjekkoslovakia i Praha 28-29.11. Vi har reservert noen ekstraplasser for tilskuere på flyturen.

TURNERINGER 1/1-1/5 1982

Vi minner om at fristen for anmeldelse av turneringer er 1.12.81. Søknader behandles etterhvert som de kommer inn, og svar meddeles de arrangerende

NYE KRETSFORMENN

Vi har registrert følgende nyvalgte kretsformenn i forhold til de som står i Års- og håndboka (0.2.0., 1/2-81):

Agder: Leif Bjørnes, Malmv. 4.e, 4600 Kristiansand S. 032/30792(p).

Oslo og omegn: Arnold J. Eikrem, Briskebyvn. 48, v.304, Oslo 2. 02/567910.

Rogaland: Olav Skjæveland, 4100 Jørpe-

land. 04/44 7101.

Sør-Trøndelag: Yngve Robertsen, Alex Holstsvei 3, 7000 Trondheim.

Østfold: Jan Ludvigsen, Eiv. Alnæsvei 4, 1600 Fredrikstad. 032/11432(p) 032/45033(j).

Og både NSF og NSB håper å høre enda mer fra kretsene i framtid!

Turnerings-informasjon

SS = Spillested
PP = Pengepremier
SA = Startavgift
PI = Påmelding til og informasjon fra
HP = Helpensjon

Solstadstræffen 31/10-1/11 spilles i OK Motorhotell Karlstad. Hurtigsjakk (15min.). SA:sv.kr.110/85. PP:1600/800/500. Pengepr. i alle klasser. Påmeld. v/innbet. av SA til postgiro 884140-5 Karlstads Allmänna SS innen 23/10-81. I: Eloff Bodgren tlf 054/159708(p),054/187200(j).

Sjakkens Dag 1/11.

Østlandsmesterskapet 6-8/11. Runde 1 og 2.

Mosseplogen 14/11. Interkretskamp mellom spillere under 12 og 15 år fra kretsene på Østlandet.

Bergen Grand Prix 13-15/11 på Nordnes Skole, Haugerveien 26, Bergen. 2 Monradgr. over/under 1600. 1t36min/40tr, deretter 12tr/t. 6r. Klassesvise pengepremier etter deltakerantall. Forøvrig bokpremier. Påmelding helst innen 10/11. SA:120/60. Opprop kl.18.30 PI:Øyvind Strand, Nebbestølen 83, 5033 Fyllingsdalen tlf. 05/230300 1.304(j). Tore Brekke tlf 05/232512(p) NGP.

Sarpsborg Grand Prix 20-22/11 på Hafslund Ungdomsskole. To Monradgrupper (over/under 1800). Innkvartering Tunehheimen UH kr.38/døgn u.mat. Billig mat på spillestedet. Forøvrig spes.tilbud på hotellene. 6r,40tr/lt36min, deretter 12tr/t. SA:130/65. PP:gr.A:1500/1000/500,gr.B:1000/600/400. Påmelding innen 10/11-81. Premier til 1/3 av delt. PI: Sarpsborg SK, Boks 201, 1701 Sarpsborg, Rolf W Tangen 031/51120(j), 032/45740 (p) eller Tormod Rangøy, 031/63555(j),031/64644(p). NGP.

NM i Skolesjakk individuelt 27-29/11. Sandefjord.v/ Tom Jacobsen tlf 034/67163(p).

Åpne Møre- og Romsdalsmesterskapet 4-6/12 på Havly Hotel, Ålesund. Overnattning på spillestedet. 6r. Alle i en gr. 40tr/lt36min, deretter 12tr/t. Premierung i kl.1-4. PP:1000/700/400. SA:140/70(jr, pensjonister og verne-

pliktige). Opprop kl.19.00. Start 1.r kl.19.45. PI:Hårald Isachsen 072/53822 (j), 072/55584(p), eller Arne Skillestad, Boks 537, 6001 Ålesund 071/21202 (j), 071/23324(p). NGP.

Arvid Karlsens Minneturnering, Halden 5-6/12. Gr.A:Spillere født 1969-71. Gr.B: Spillere f. 1972-. SA:Aulaen på Remmen Gymnas. Frammøte lørd. innen kl 09.00. Ingen Startkontingent, flotte premier! 7r.45min/spiller/parti. 4-mannsrom på Central Pensjonat (tlf. 031/81395) kr.60/pers/inkl. frokost. PI:Halden Sjakkklubb v/Anker Aasum, Asakveien 59,1750 Halden.

Østlandsmesterskapet 11-13/12 3.runde.

Karlstad Open 27-30/12 Åpen internasj. turnering. PI: Se Solstadstræffen!

Trondheim Junior International 1981/82

28/12-3/1. Åpen for spillere født etter 1/9-61. 9 runder. 2½ t/40 trekk osv. PI: SK Jarl, Arnold J. Eikrem, Briskebyvn. 48, v. 304, Oslo 2. Tlf. 02/567910. NSFU gir reisestøtte til noen langveisfarende. Kontakt: NSFU, Boks 9149 Vaterland, Oslo 1 (tlf. 02/202933).

Tromsøsjakken 30/12-3/1-82. SAS Royal Hotel, Tromsø. SA:150/75. 7r. 2t/40tr, deretter 20tr/t. 2 Monradgr over/under 1600. PP kl.A:1500/1200/900 osv; kl.B: 900/600/300 osv. Premier til 1/3 av delt. Spesialtilbud på SAS Royal: dob. v. inkl. frokost kr.120/døgn. Enkeltromstillegg kr.60. Påmelding innen 21/12. Deltakerne kan være med på oppgavekonkurranse, som blir rykket inn i progr. for turneringen (utsendt 1/12). PI: Roald Storslett, Movik, 9022 Krokelvdalen (083/83647(j) 30513(p)). NGP.

Åpne NM i Hurtigsjakk 9-10/1-82. Hotel Astoria, Hamar. 7r,45min/spiller/parti. SA:125. PP:1200/800/500+trofører. PI:Arnold J Eikrem, Briskebyvn. 48, Oslo 2, tlf. 02/567910. NGP.

Astoria Chess International 6-12/1. Åpen for spillere med FIDE-rating og noen få uten sådan.

Østlandsserien/NM lag 16-17/1.

Det åpne Askøyemesterskapet 22-24/1. PI: Harald Strand, 5302 Strusshamn (05/141414). NGP.

Halden Grand Prix 29-31/1. PI:. Anker Aasum, Asakvn. 59, 1750 Halden (031/83388). NGP.

SJAKK?

Spill i
stort
assortert
utvalg.

Barnebokavdelingen, 2. etg.

Bøker om sjakk . . .
. . . spør i bokavdelingen, 1. etg.

Lyche

VAREMAGASINET
NEDRE STORGATE 2, 3000 DRAMMEN TLF. 83 79 70

Er du oppmerksom på vårt
store utvalg i
SJAKKLITTERATUR OG -UTSTYR
FRA INN- OG UTLAND?

studia

UNIVERSITETSBOKHANDEL
Parkveien 1,
5014 Bergen - Universitetet

ER ÅPEN FOR ALLE